

PLANET

MAGAZIN

46

PLAN.et magazin
broj 46 / prosinac 2011

planetmagazin.net
www.domachi.hr

Konferencija Demokracija za 5
Nezaštićeni honorarci
Muške po studentici
...pod udarom Zakona (i policijske represije)
Grčki sukob na lijevoj
Kako okupirati apstrakciju?
Novokulturni kurikulum
Monteparadiso - od festivala do udruge i natrag
Jenny Woo
Nepokoreni grad na putu 2011
Leechfeast / Grime
Uхвати film u Rjeci

Izdavač:

Domaći - udruga za kreativni razvoj Struga I,
47000 Karlovac

telefon/fax: ++385(0)47 416 995

E-mail: planetmagazin@planetmagazin.net

g-mail: planetmagazin@gmail.com

URL: www.domachi.hr

on-line: planetmagazin.net

Za PLAN.et magazin pišu:

Sara al Hamad, Tea Čondrić, Matea Lacmanović, Juraj Katalenac, Jana Jurčević, Domagoj Šavor, Sonja Mikulek, Luka Pavić, Matija Šantić, Denis Mikšić, Vesna Vilus, Milica Denković, Dražen Vujović

Fotografirali:

Nikola Franjić, Kristijan Galetić, Denis Mikšić, Josip Dujmović, Stjepan Perković, Matea Lacmanović, Igor Hadžiselimović, Jana Jurčević,

Tehnička potpora:

Hrvatsko Udruženje Linux Korisnika - HULK Karlovac

Suradnja:

<http://kulturrpunkt.hr>

<http://h-alter.org>

<http://ravnododna.com>

<http://zamirzine.net>

Grafički uredio: Josip Dujmović (www.jukkadesign.com)

Tisak: ACT Printlab d.o.o. Čakovec

Tiskanje ove publikacije omogućeno je temeljem financijske potpore Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti RH, te Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

**Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva**

Republika Hrvatska
Ministarstvo obitelji,
branitelja i
međugeneracijske
solidarnosti

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

<http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

**P
46**

02 sadržaj

04 review_ Konferencija Demokracija za 5

06 komentar_ Samo za vlasnike automobila

10 komentar_ Nezaštićeni honorarci

12 kolumna_ Muke po studentici

14 društvo_ ...pod udarom Zakona (i policijske represije)

16 društvo_ Grčki sukob na ljevici

22 wall street_ Kako okupirati apstrakciju?

28 interview_ Novokulturni kurikulum

32 interview_ Monteparadiso - od festivala do udruge...

40 interview_ Jenny Woo

45 review_ Nepokoreni grad na putu 2011

48 gig report_ Leechfeast/Grime

49 filmski report_ Uhvati film u Rijeci

50 top liste_ TOP LISTA 2011

Konferencija Demokracija za 5 - mladi u razvoju lokalnih politika za mlade održana je u Osijeku kao središnje događanje projekta Demokracija za 5 koji su pokrenule udruge iz pet hrvatskih županija s ciljem povećanja intenziteta i kvalitete angažmana mladih u praćenju provedbe politike za mlade kroz razmjenu iskustava, znanja i vještina.

Konferencija Demokracija za 5

Osijek, 10.11.2011.

Središnji dio projekta Demokracija za 5 bila je konferencija održana u Osijeku na kojoj se propitivalo s kojima se problemima susreću mladi u provođenju lokalnih politika za mlade. Konkretni rad sudionika predstavljen je kroz prezentaciju pisama preporuke partnerskih organizacija iz Pule, Bršadina, Lepoglave, Karlovca i Osijeka.

Na konferenciji se moglo čuti kako je unaprijeđenje politika za mlade moguće jedino kroz angažman svih dionika u kreiranju i provedbi, no velika odgovornost leži na otvorenosti lokalnih uprava za dijalog i uključivanje mladih ljudi u cijeli proces, od planiranja preko donošenja i praćenja do vrednovanja. Konferenciju je otvorila koordinatorica programa **Ana Žužić** iz pulskog **ZUM-a** koja je pozdravila prisutne i uputila kritiku lokalnim i županijskim strukturama zbog nedolaska. Nakon uvodnih govora predstavljena su pisma preporuke objedinjena u publikaciji **Demokracija za 5**.

Sudionici iz Istarske županije uputili su na potrebu pokretanja programa osposobljavanja za **Strukturni dijalog kao sudionički model** koji je svakodnevica u zemljama Europske unije. Iz usporedbe hrvatske i europske situacije vidljivo je kako u nas ne postoje mehanizmi za pokretanje niti su strukture

u lokalnim upravama informirane o strukturnom dijalogu što u europskim zemljama nije problem.

Iduće izlaganje uvelo nas je u situaciju u gradu Vukovaru i problemima s kojima se mladi susreću s naglaskom na edukaciju i djelovanje Savjeta mladih. Česta praksa je da članovi Savjeta ne znaju svoje obveze i uloge, dok se i ovdje provlači nepoznavanje potrebe strukturnog dijaloga s pozicije lokalnih vlasti. Na trećem izlaganju, grupe mladih iz Karlovca, predstavljena je analiza Gradskog programa za mlade. Uz točke programa koje su provedene, dio predviđenih aktivnosti se nije počeo provoditi ili se provodi djelomično. Istaknuta je potreba za otvaranjem hostela, (ne)financiranje **Centara za mlade**, poticanje stanogradnje za mlade, neotvaranje Centra za nezavisnu kulturu i mlade, nejasno promicanje razvoja rekreacijskog sporta. Istaknuto je kako većina mjera kasni ili se ne provodi dok je *Povjerenstvo za praćenje GPM-a* neaktivno.

Grupa je kao rješenje ponudila opciju gdje bi se provedba GPM-a unaprijedila kroz uključivanje Povjerenika za mlade, dodatno uključivanje mladih u odlučivanje uz uvažavanje njihovih prijedloga i zahtjeva i to od samog planiranja do praćenja provedbe i evaluiranja.

Predložena je i opcija osnivanja *Odjela za mlade* za što je rečeno kako je nedavno napravljeno restrukturiranje Gradskih tijela te kako bi osnivanje novog odjela zahtijevalo znatna financijska sredstva..

Varaždinska županija je usvojila Program za mlade, no kao što je slučaj i u Gradu Karlovcu, u dosta mjera se ne provodi. Problem je nepostojanja tijela za praćenje provedbe ŽPM-a što sukladno svojim resursima jedino radi Savjet mladih. Za svrsishodniji pristup cijelom procesu potrebno osigurati politički konsenzus i autonomiju u radu Odjela ili Odsjeka za mlade.

Nakon prezentacija sudionika održano je predavanje **Sudjelovanje mladih na lokalnoj i regionalnoj razini** *Mare Georgiesku* iz **Council of Europe**, organizacije koja promiče ljudska prava, demokratske principe, vladavinu prava i interkulturalni dijalog. Jedan od odjela Council of Europe je i Odjel za mlade koji djeluje po principu co-menagementa i koji obuhvaća predstavnike organizacija mladih i za mlade i europskih vlada koji **zajednički odlučuju** o financiranju programa. Važni programi su i uključivanje mladih ljudi te razvoj politika za mlade.

Još jednom je rečeno kako se za implementaciju politika za mlade treba potpuno posvetiti i praktično provoditi mjere s namjerom unaprijeđenja života mladih ljudi. Council of Europe slijedi princip politika za mlade da se odluke donose na kooperaciji vlada, stručnjaka za rad s mladima ("youth researchers") i onih koji "na terenu" provode rad s mladima. Council of Europe je na svojoj konferenciji usvojio povelju, tzv. *Charter*, koja određuje sektorske politike i daje instrumente za uključivanje mladih, te govori o institucionalnoj suradnji mladih ljudi u lokalnim i regionalnim poslovima.

u Hrvatskoj se u mlade ulaže 1 milijarda kuna dok je za "branitelje" namijenjeno devet milijardi kuna. U Hrvatskoj postoji petsto tisuća branitelja i devetsto tisuća mladih...

Council smatra pod suradnjom prostor i mogućnost uključivanja, utjecanja na odluke i aktivnosti s namjerom izgradnje boljeg društva.

Gospođa Georgiesku dala je pregled alata i principa kojima se mladi, udruge mladih i za mlade mogu koristiti pri pokretanju i aktiviranju kako sa svojim direktnim korisnicima, tako i vladajućim strukturama. Neki od spomenutih su transparentnost, izgradnja partnerstva, dijalog, demokratske procedure, e-demokracija, izgradnja međusobnog povjerenja i suradničkih struktura pri donošenju politika, dugoročno planiranje, informiranje lokalnih vlasti o tome što se radi. Svoje izlaganje zaključila je riječima kako je važno NE odustati s djelovanjem i radom.

Zaključak konferencije je kako u jedinicama lokalne uprave i samouprave postoji mnogo prostora za daljnji dijalog s lokalnim upravama jer postoji znatan raskorak između očekivanja i stvarnog znanja i razumijevanja po pitanju politika za mlade. Tamo gdje postoje politike za mlade često se ne provode, sredstva za financiranje organizacija mladih i za mlade su mala, nedovoljna ili nepostojeća što rezultira neinformiranim i nezainteresiranim mladima za promjene, a u konačnici i neaktivnošću. Potrebno je nastaviti s nastojanjima za izgradnju čvrste platforme na kojoj će se bazirati buduće sudjelovanje mladih. Stoga se i poduprijeti izradu i djelovanje malih lokalnih, regionalnih i nacionalnih projekata kojima je namjera unaprijeđenje politika za mlade. DMC

Samo za vlasnike automobila

Zahtjevi automobila za resursima nisu ograničeni samo na bezgranični apetit za naftom. Oni također imaju neograničen apetit za metalima poput čelika i aluminija te drugim materijalima koji se koriste za njihovu proizvodnju - za željezne rude i aluminij moraju se otvarati rudnici, sjeći šume, a urođeničko stanovništvo mora biti raseljeno.

Mobilnost i transport oblikuju naše životne opcije i prostore. Prije globalizacije gradovi u Indiji i Kini prvenstveno su bili gradovi biciklista. Danas, Delhi, Bangalore, Kalkuta doživljavaju preobrazbu od gradova dizajniranih oko hodanja i biciklizma u gradove dizajnirane oko automobila. Nasuprot tome neki gradovi poput na primjer Kopenhagana, čijih čak 55 posto građana vozi bicikl svaki dan, promovirali su vožnju biciklom te time postali model za održivu mobilnost.

Brošura pod nazivom *Grad biciklista* koju dijeli Grad Kopenhagen kaže: "Prilikom posjete novom gradu instinktivno podižemo pogled prema gore, tražeći velike spomenike koji određuju mjesto. Ovdje u glavnom gradu Danske kulni je kip Male sirene već generacije posjetitelja naveo da izreknu iste riječi. 'Ali ona je tako mala'. U tome leži ključ za razumijevanje Kopenhagena. Mala sirena nije mala, vidite. Ona je veličine života, baš kao i grad koji zove svojim domom. Ako ste u potrazi

za spomenicima u Kopenhagenu, ne gledajte gore. Pogledajte oko sebe, na razini ulice. Naš je najveći spomenik pokret. To je masovno, konstantno i ritmično nasljedstvo veličine života. Protok stanovnika Kopenhagena na biciklima koji nikad ne prestaje je poput simfonije ljudske moći.”
Bicikl je, a ne automobil, najmodernije prijevozno sredstvo zato jer će preživjeti nestašice nafte i ne pridonosi emisijama stakleničkih plinova. Četrnaest posto emisija stakleničkih plinova dolazi iz prometa. Bicikl ne zagađuje buduću da ovisi o obnovljivoj energiji čovjeka, a ne o fosilnim gorivima.

Zahtjevi automobila za resursima nisu ograničeni samo na fosilna goriva koja koriste za vožnju. Automobili imaju bezgranični apetit za naftom. Oni također imaju neograničen apetit za metalima poput čelika i aluminija i drugim materijalima koji se koriste za njihovu proizvodnju - za željezne rude i aluminij moraju se otvarati rudnici, šume sjeći, urođeničko stanovništvo mora biti raseljeno. Kako bi se smanjili troškovi i povećao profit, rudarstvo se sve više prebacuje u Treći svijet.

U Indiji industrija čelika i aluminija nije pokrenula rat samo protiv prirode, već i rat protiv urođeničkih zajednica. Urođenici se opiru Vedantinom rudarenju boksita iz njihove svete planine Niyamgiri, a u Kalingananagara u državi Orissa urođenici se odupiru **TATA-inoj** tvornici željeza gdje je trinaest ljudi ubijeno 2006. godine, a jedan je čovjek ubijen 2010. TATA-ina tvornica Nano nije mogla biti otvorena u Singuru u Zapadnom Bengalu pa je zato premještena u Uttarakhand gdje je tisuću hektara plodne zemlje oduzeto poljoprivrednom sveučilištu za potrebe tvornice automobila.

Automobil također zahtijeva zemlju za vožnju i parkiranje. Kultura brzine traži brze ceste i autoceste. Autoceste uništavaju i domove i sela i farme i šume.

Automobili mijenjaju izgled i sela i grada. **Hitler** je proglasio Automobilski zakon njemačkog Reicha kako bi kroz centraliziranu kontrolu omogućio gradnju autocesta. Indija je 2003. godine uvela **Zakon o autocestama** u svrhu slične centralizacije i koncentracije moći.

I u Njemačkoj i u Indiji ceste “samo za automobile” zamijenile su pluralizam i demokraciju u prometu. Njemački je memorandum označio ruralna područja kao najveću zapreku automobilu: “Očekuje se da dijeli ulicu s konjskim zapregama, biciklistima i pješacima... moderni koncept prometnog inženjerstva predviđa uvođenje mreže specijalnih autocesta koje bi služile potrebama dugih putovanja i koje bi koristili najbrži automobili (kojima su i namijenjene)... “

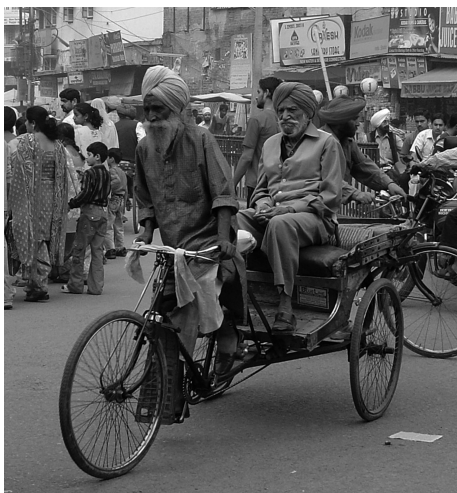
Po cijeloj Indiji svjedočila sam uništavanju starih četvrti u našim drevnim gradovima zbog proširenja cesta za udaljena putovanja. Proširenje cesta za autoceste uklanja naša drevna drvaća koja su pružala sjenu uzduž naših drevnih puteva.

Fikus je sveta vrsta u našoj ekonomiji bioraznolikosti. Stabla fikusa sađena su uz puteve da pružaju sjenu. U slučaju kad se put trebao proširiti, cesta bi išla oko drveta, a ne bi se sjeklo fikus. Međutim, danas se zbog gradnje autocesta sijeku milijuni svetih stabala fikusa posađenih stotinama godina ranije.

Automobil stvara nasilje nad Zemljom i nad ljudskom zajednicom. Bicikli

i biciklističke rikše nenasilni su sustavi mobilnosti koji stvaraju posao i uzdržavanje.

Autocesta i automobil ultimativni su kulturni simboli neodrživosti i ekološke isključivosti. Na našim je cestama nekada bilo mjesta za kravu, konja, devu, slona i automobil. Sada privilegiramo vlasnika automobila. Sveta krava nestala je s ulica Delhija.

Rikše i kolica, krajnji izraz mobilnosti prijateljske prema klimi bez fosilnih goriva, moraju biti zabranjene kako bi se "počistile" ulice i napravilo mjesta za automobile i motorna vozila. Bicikli i biciklističke rikše stvaraju dijeljeni i kolektivni prosperitet. Automobil stvara konzumerizmom pogonjen pseudo prosperitet za manje od jedan posto populacije u zemljama poput Indije.

Predviđa se da će za razdoblje između 2006. i 2011. godine Indija biti najbrže rastući proizvođač automobila među dvadeset zemalja najvećih proizvođača. Indija će također uskoro biti izvezno odredište za automobile. Bloomberg, agencija za vijesti iz ekonomije, opisuje

to kao "zarađivanje na auto strasti nacije", ali također priznaje da je "nacija" u ovom slučaju samo 0,7 posto stanovništva. U Indiji samo sedam ljudi na svakih tisuću posjeduje vlastiti automobil u usporedbi s 450 u SAD-u i 500 u Europi. "Tržište" nisu 1,2 milijarde Indijaca, već tek 216 milijuna članova srednje klase.

Jedan posto indijske populacije krađe mobilnost od preostalih 99 posto, a često i živote koje su nekad vodili. Prema podacima Instituta za obrazovanje o cestovnom prometu na indijskim cestama svakodnevno svjedočimo više od 230 smrtnih slučajeva i oko 3.500 teških ozljeda. Stopa mortaliteta u prometnim nesrećama u Indiji je 140 na sto tisuća. Većina su poginulih u dobnoj skupini od 15 do 44. Indija ima jedan posto motornih vozila, ali šest posto prometnih nesreća. Nesreća u prijevozu prijavi se svake tri minute, sto tisuća ljudi ubijeno je svake godine na cestama u Indiji, više nego u bilo kojoj drugoj zemlji. Najviše je prometnih nesreća na nacionalnim i državnim cestama, teška vozila poput autobusa i kamiona odgovorna su za 43 posto nesreća. Procijenjeno je da će još šest milijuna ljudi umrijeti, a šezdeset milijuna biti ozlijeđeno tijekom sljedećih deset godina u zemljama u razvoju. Ukoliko se ne bude djelovalo preventivno, na Indiju će otpasti trideset posto ovih nesreća.

Bicikl je simbol mira, jednakosti, demokracije, održivosti. Automobil je simbol nasilja, nejednakosti, diktature i neodrživosti. Ono što od toga odaberemo, odredit će našu budućnost.@

preuzeto: h-alter.org

piše: Vandana Shiva (The Asian Age)

prevela Marina Kelava

**CAPITALISM ISN'T
WORKING**

Naša suradnica Sara Al Hamad proanalizirala je koje promjene donosi izmjenjena verzija Ovršnog zakona.

Nezaštićeni honorarci

Prema novom **Ovršnom zakonu**, nezaposleni imaju pravo otvoriti zaštićeni račun s kojeg ovrhovoditelji ne mogu plijeniti sve do zadnje lipe i samim time ovršenik može zadržati određenu količinu sredstava za život, no u trenutku kada mu istekne pravo na naknadu za nezaposlene, on više ne može otvoriti zaštićeni račun, jer se smatra da takva osoba više nema primitke koji se izuzimaju od ovrhe.

Samim time, osoba koja radi za honorare, koji stižu s vremena na

vrijeme, ne može ih nikako zaštititi, i ako nema nikakve uštede, doslovno nema od čega živjeti, jer zakon štiti samo dvije trećine plaće onima koji imaju plaću manju od prosječne, odnosno trećinu onima koji imaju plaću veću od prosječne, a honorare tu ne spominje, jer je navodno nemoguće razabrati kome je honorar dodatni primitak uz plaću a komu je to jedini primitak, pa se ovrhovoditelji smiju namirivati iz honorara.

Pred par godina, kad je uveden **OIB**, rečeno je da se uvodi, između ostalog, kao najučinkovitija mjera protiv korupcije i to u smislu da će se njime steći bolji pregled imovine, no kad se postavlja pitanje ovrhe i zašto se od vjerovnikovih tražbina ne može izuzeti honorar, odgovor biva krajnje nelogičan, jer se navodno ne može razabrati komu je honorar dodatni primitak a komu je to jedini primitak. Po svemu sudeći, i dalje se ide na ruku bogatima, koji ovako izigravaju vjerovnike, sumnjam da bi se siromašni žalili na zadiranje u privatnost ako bi netko išao provjeriti s koliko novaca oni to točno (ne) raspolazu i iz kojih izvora, kako bi se utvrdilo zašto ne plaćaju svoje dugove.

Da bi apsurd bio veći, otvaranje ovih zaštićenih računa ne dozvoljava se ni samozaposlenim osobama, te u njih ne spadaju čak ni naknade za prijevoz na posao, stoga osoba koja nakon godina provedenih na burzi, napokon dobije posao udaljen od mjesta na kojem živi, ne može ga prihvatiti ako ne pronađe neki treći način financiranja troškova putovanja, jer će joj ovaj legitiman način bit oduzet od strane ovrhovoditelja. "Srećom", na burzi imamo 400 000 nezaposlenih, pa se uvijek može naći neko u blizini.

Po svemu sudeći, prema postojećem rješenju Ovršnog zakona, na novčanom iznosu koji je stečen kao autorski honorar za neko autorsko djelo nije propisano bilo kakvo ograničenje u provedbi ovrhe, no i tu nas je sreća opet pomazila pa su kod nas umjetnici toliko dobro plaćeni, da nema nikakve šanse da se ikad zateknu u dugovima, stoga zaista nema smisla očekivati skoriju promjenu

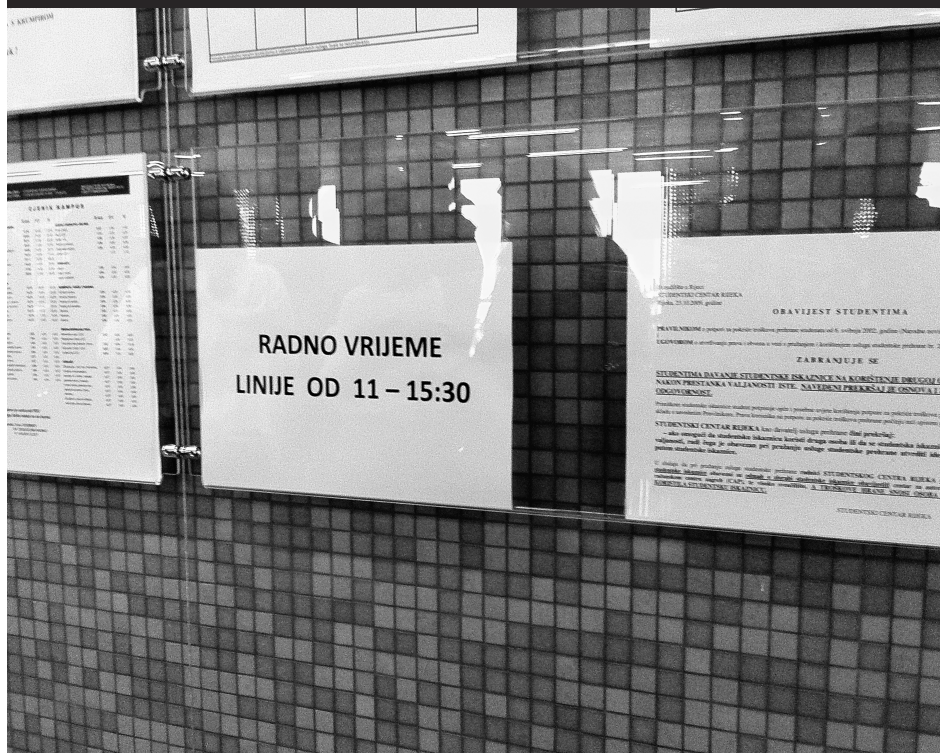
ovog zakona, barem ne u željenom smislu.

Premijerka Kosor je ove godine uvela minimalne novosti na kaotičnijoj verziji Ovršnog zakona koja je donedavno bila na snazi, pa barem vjerovnici više ne mogu „sjest“ na cjelokupnu imovinu ovršenika, jer je **Fina** dužna ukazati ovršeniku na potrebu otvaranja posebnog računa na koji može prenijeti svote zaštićene od ovrhe, no u kojoj mjeri ona to čini ostaje upitno, naročito ako se uzme u obzir razina neznanja koju su poreznici već dobarano iskoristili, jer neke majke nisu znale da i dječji doplati moraju zaštititi „postupkom otvaranja zaštićenog računa u Fini“, pa su im ga nezakonito oduzeli, bez previše buke, jer te iste majke naravno nisu imale dovoljno novaca da pokrenu sudski postupak.@

nastavljamo s pregledom studentskog života u Rijeci koji za PLANet magazin priprema naša Matea Lacmanović...

Muke po studentici 46

...budućnost Kampusa

Kampus izgleda puno bolje i življe otkad se tu doselio **Građevinski fakultet**: ima više studenata, što je malo izbalansiralo odnos estrogena/progesterona s testosteronom. Previše studentica je na Filozofskom, Učiteljskom i na Akademiji, na tridesetak studenata druge godine kroatistike, samo je jedan kolega, a ostalo sve su kolegice! Građevinarci su poremetili harmoniju u menzi na

Kampusu. Prije je cijela menza bila samo za filozofe, učitelje i umjetnike, a sad su redovi malo dulji. Logično je da će ljudi jesti u menzi koja im je dvjestotinjak metara od zgrade fakulteta, ali nelogično je to što u menzi postoji prazna linija na kojoj nitko ne radi. Iako je izgrađena i spremna za posluživanje gladnih studenata, još uvijek nije krenula s radom. Ništa ne preostaje do dati par tjedana da se uhoda. Druga stvar što bode u oči jest radno

vrijeme menze. Dok glavna studentska menza Index u centru grada radi 10,00 – 21,00 sat, menza na Kampusu radi **11,00 - 15,30** sati. Nadali smo se da će se situacija promijeniti nakon selidbe građevinaraca, međutim, prevarili smo se. Još uvijek ništa. Nakon istraživanja na službenoj internetskoj stranici riječkog univerziteta, donosim kratak pregled budućnosti Kampusu.

Cifre su pozamašne. U vrijednosti od devedeset milijuna kuna, izgradit će se zgrada koju će dijeliti "ekonomisti" i "pomorci". Za stotinu i pedeset milijuna kuna trebala bi se izgraditi sveučilišna knjižnica koja će sadržavati trgovinu računalnom opremom, caffee bar, restoran, multifunkcionalnu dvoranu. Zgrada čija su namjene temeljne medicinske znanosti poput laboratorija i istraživačkih centara također će naći svoje mjesto na Trsatu, u vrijednosti pedeset milijuna kuna, dok će se nepoznati iznos novca potrošiti na izgradnju toplana i energane Kampusu i Sušačkog KBC-a. Studenti će u blizini svojih fakulteta jednoga dana naći i društveno kulturni centar gdje će moći iznajmiti ili kupiti film (ako itko to još uvijek radi) ili CD, otići na plesnjak ili poslušati jazz,, te otići do banke.

Objekti studentskog smještaja trebali bi biti izgrađeni iza sadašnje menze kapaciteta 758 ležaja, dok je u planu izgraditi dodatnih 2400 smještajnih jedinica u drugoj fazi izgradnje što će koštati nešto manje od 300 milijuna samo za drugu fazu.

Kampus ne bi bio kampus bez bazena i dvorane, zajedno s 300 parkirnih mjesta u vrijednosti 60 milijuna kuna,

a za dodatnih 80 milijuna kuna tu su i sportski tereni, te otvoreni bazen. To bi bilo sve od planova za proširenje Kampusu i ukupno vrijedi oko **milijardu kuna.**

Nemojte krivo shvatiti kad kažem da sam jako skeptična oko skorog završetka cjelokupnog projekta. Naime, studenti dvopredmetne informatike i dalje svakodnevno imaju predavanja na dva različita kraja grada jer se njihov odsjek nije preselio na Kampus. Nakon jednog predavanja, trče na bus kako bi stigli u staru zgradu Filozofskog fakulteta na Belvederu. Možda, ako se zbilja potrudimo postati vječnim studentima, svjedočit ćemo velikom Kampusu o kojemu mnogi sanjaju. Do tad, lijepi pozdrav iz Rijeke! Matea

Održan je četvrti Marš solidarnosti, ove godine na temu policijske represije

...pod udarom Zakona (i policijske represije)

Četvrtu godinu za redom u Zagrebu je održan Marš solidarnosti. Ovogodišnja tema bila je borba protiv povećanja policijskih ovlasti.

Uzvikujući ime Ivana Mamića, mladića kojeg je u proljeće ove godine na zagrebačkom Jarunu usmratio policajac, povorka se nakon okupljanja na Trgu kralja Tomislava, već tradicionalno uputilo do Trga žrtava fašizma gdje su

organizatori pročitali svoj proglas:

- Nije slučajno da dva najznačajnija povećanja policijskih ovlasti dolaze upravo u jeku ekonomske krize kada se povećavaju socijalni nemiri i država sve teže drži narod pod kontrolom. Zakonom donesenim u ljeto 2009. godine policijske ovlasti su bitno proširene pa je tako policija dobila pravo da ograničava kretanje i izdaje naredbe građanima ako sama procijeni da ugrožavaju sigurnost

štićenih osoba i štićenih zgrada, poručuju **Mladi antifašisti**. Objasnili su kako je prema naputcima iz Vlade policija nakon donošenja zakona krenula i u nabavku nove opreme, posebno namijenjene za borbu protiv prosvjednika: - Korištenje tih povećanih ovlasti najbolje smo mogli vidjeti u prvoj polovici 2010. godine kada je policija masovnim uhićenjima pokušavala spriječiti prosvjednike u obrani Varšavske ulice.

Organizatori su nastavili kako ovogodišnji prosvjedi pokazuju vladajućim elitama kako povećanje policijskih ovlasti neće biti dovoljno za sprječavanje bunta narodnih masa: - Zbog toga je ponovno mijenjan Zakon o kaznenom postupku, pa tako policija sada može tajno ulaziti ljudima u domove, prisluškivati telefone, prikupljati, presretati i snimati računalne podatke te postavljati mikrofone i kamere bez da će ju itko nadzirati ili da će ikome polagati račune.

Upozoreno je kako novi Zakon policiji omogućuje policijskim službenicima da bez sudskog naloga mogu pratiti telefonske pozive i SMS-ove dok se sadržaj SMS poruka i razgovora smije nadzirati i pohranjivati isključivo temeljem sudskog naloga za tzv. prisluškivanje. Jedna od najvažnijih razlika u novom kaznenom postupku je da istragu, odnosno postupak prikupljanja dokaza prije podizanja optužnice i početka suđenja, provode tužitelji, a ne suci istrage, kako je to bilo do uvođenja zakona: - Ako promatramo podatke koje je dao MUP za razdoblje od prethodne dvije godine, 2009. i 2010. godine, tada možemo vidjeti da se upotreba sredstva prisile od strane policajaca povećavala s 3684 na 3749 puta, dok se istovremeno broj utemeljenih pritužbi na rad policije smanjio jer je s obzirom na prethodno

jačanje policijskih ovlasti ogromna većina pritužbi odbačena.

Pažnja, snimamo vas!

Zajedno s izmjenom Zakona, u Zagrebu je pod krinkom borbe protiv prometnih prekršaja i navodnog sigurnijeg života u "metropoli", započelo legalno danonoćno nadgledanje građana. Bez ikakve javne rasprave ili obavještanja šireg dijela javnosti Grad Zagreb je, u dogovoru s policijom, prije više od godinu dana odlučio kupiti 225 kamera i postaviti ih na 75 lokacija. Instaliranje nadzornih kamera, koje su već uobičajene u europskim i američkim centrima moći, koštalo je 21 milijun kuna: - Kamere koje su postavljene bez ikakve javne rasprave narušavaju sigurnost građana, a omogućuju legalno špijuniranje, što dokazuje da je Hrvatska policijska država. Opravdanje da se tako utječe na smanjenje kriminaliteta ne stoji jer je u Londonu, na mjestima na kojima je postavljeno preko 10 000 kamera, razriješeno tek tri posto razbojstava, pljački i ostalih kriminalnih radnji, zaključio je Mario Šimunković iz Udruge mladih antifašista.

preuzeto: H-Alter

Svađa oko prostora za prosvjedovanje ispred Parlamenta, pokušaj probijanja "neprijateljskih redova", odgovor palicama, anarhistički molotovljevi kokteli na sindikaliste. Kakva je uloga Sveradničkog borbenog fronta, sindikalnog krila Grčke komunističke partije, u razbijanju socijalnih nemira? I kakva je uloga anarhista?

Grčki sukob na ljevici

piše: Juraj Katalenac

Prilikom posljednjeg generalnog štrajka u Grčkoj, na dan kad je grčki parlament trebao izglasati nove mjere štednje po direktivi Međunarodnog monetarnog fonda koje obuhvaćaju daljnju liberalizaciju tržišta i privatizaciju, otpuštanje radnika u državnim službama i upravi ustala je grčka radnička klasa pod zastavama raznih lijevih stranaka, organizacija i sindikata. Dok su socijaldemokratski demagozi vladajućeg PASOK-a poručivali radnicima da su svi rezovi nužni

zbog budućnosti i prosperiteta grčke nacije, građanima je bilo sasvim jasno kako za njih neće biti nikakvog prosperiteta kada dobiju otkaz, kada im se srežu socijalna prava i mirovine. Narod je izašao na ulice s jasnom porukom političkim elitama da odbija snositi odgovornost za njihove propuste.

S ciljem prosvjedovanja protiv spornih mjera štednje, prema zgradi parlamenta krenulo je tisuće prosvjednika različitih političkih afilijacija - od pokreta **Nećemo**

platiti, raznih baznih sindikata, anarhističkih, trockističkih i ultra-ljevičarskih organizacija i skupina, te običnih nezadovoljnih građana. No, umjesto uobičajenog policijskog kordona, prosvjednike je dočekalo tek nekoliko policajaca ispred kojih su stajali članovi grčke sindikalne središnjice **PAME-a (Panergatiko Agonistiko Metopo - Sveradnički borbeni front)**, osnovane 1999. godine od strane **Grčke komunističke partije (KKE)**. Članovi PAME bili su opremljeni s motorističkim kacigama i drvenim palicama s crvenim zastavama.

Pod izgovorom da su prijavili svoj prosvjed i da moraju zaštititi svoje redove, članovi PAME-a nisu namjeravali pustiti ostatak prosvjednika da se približe zgradi parlamenta. Došlo je do verbalnog sukoba između sindikalista i pripadnika pokreta *Nećemo platiti* te baznih sindikata, nakon čega su članovi *Nećemo platiti* na silu pokušali proći kroz redove PAME. Članovi PAME odgovorili su palicama, batinajući prosvjednike pred sobom.

Reakciju napadnute skupine nije trebalo dugo čekati pa je uskoro došlo do tučnjave u kojoj su anarhisti bacili nekoliko molotovljevih koktela na sindikaliste. Uskoro je intervenirala i policija tjerajući anarhiste i ostale s trga na kojem se nalazi parlament, da bi nakon toga zauzela donje položaje na samom trgu, dok su gornje čuvali članovi PAME-a. U ovom sukobu ozlijeđeno je dvadesetak prosvjednika koje su sindikalisti predali policiji. No, prosvjednici nisu posustajali. Uskoro je policija bila primorana povući se zbog napada prosvjednika, pa je potom došlo do novih sukoba. Još je nekoliko molotovljevih koktela poletjelo prema PAME-u, te je bilo sve više ozlijeđenih

ljudi. Policija je napravila novu akciju koja je završila tragičnom smrću 53-godišnjeg građevinaru i člana spomenutog sindikata koji je umro od gušenja suzavcem. Grčki parlament u tom trenutku izglasao je mjere štednje - kapital je odnio još jednu pobjedu*. Zahvaljujući internetu, vijest o ovom događaju proširila se brzinom svjetlosti, posebice među ljevicom koja je polagala velike nade u razvoj događaja. Jednako tako proširila se i resignacija, razočaranje, konfuzija: Što se to točno dogodilo? Zašto?

Nije trebalo dugo čekati na priopćenje **Grčke komunističke partije** koja se žestoko obrušila na „anarho-fašističke grupe“ optužujući ih za bezrazložni napad na **PAME** i ubojstvo nesretnika koji je umro od gušenja policijskim plinom. Negirajući bilo kakvu suradnju s policijom, KKE izjavljuje: „Određeni međunarodni buržujski mediji nastoje prezentirati navedene incidente kao sukob između dvaju ideološko-političkih struja unutar narodnog pokreta. Ovaj pristup nema nikakve veze sa stvarnošću, pošto je u Grčkoj poznato** da se te grupe koje se pojavljuju pod zaštitom crne boje, kapuljača, „anarhizma“ organizirane i ispunjene snagama buržoaskog sistema i obuhvaćaju sve od nogometnih huligana, do plaćenih nasilnika iz noćnih klubova, članova neonacističkih organizacija i snaga sigurnosti.“

Occupied London, poznata stranica koja se bavi klasnom borbom u Grčkoj iz anarhističke perspektive, od samog je početka ovog sukoba PAME/KKE okarakterizirala kao staljiniste, a sličan diskurs preuzele su i druge anarhističke i slobodarske grupe. Poznati diskurs ljevice je uspostavljen. Anarhisti su optužili PAME/KKE za suradnju s policijom, za pokušaj monopoliziranja

pokreta te za obranu buržoaske demokracije i parlamenta, u čijem je sastavu i KKE. Dvije strane krenule su u svoj dobro poznati ping-pong, koji je već davnih dana postao jednom od glavnih preokupacija ljevice.

Kako je došlo do sukoba?

Činjenica, koju mnogi pobornici KKE/PAME-a ističu, je da je PAME prvi prijavio prosvjed ispred zgrade parlamenta. Ideja samog prosvjeda je bila okružiti zgradu te je na taj način simbolički blokirati u znak prosvjeda, sve dok parlament ne izglasa nove rezove. Ova akcija u mnogočemu podsjeća na akciju studenata zagrebačkih Fakulteta političkih znanosti i Filozofskog fakulteta koji su prije dvije godine svojim tijelima blokirali zgradu Ministarstva obrazovanja, sve dok policija nije intervenirala i maknula ih s ulaza. No, postoji velika razlika između ove dvije akcije. Prva razlika je u razini političke

i ekonomske borbe, koja je u Grčkoj na znatno višem stupnju nego tada u Hrvatskoj, i shodno tome zahtjeva i radikalnije akcije. Druga razlika je u tome što su studenti djelovali kao jedno tijelo, dok se PAME odvojio od ostataka prosvjednika pod opravdanjem da moraju zaštititi „svoje redove”. Iako se PAME-u ne uzima pravo na prosvjedovanje jednako tako ne postoji niti jedan valjani argument zbog kojeg bi sindikat mogao zabranjivati ostalim prosvjednicima da djeluju.

Potrebno se osvrnuti i na izjavu KKE-a povodom ovog događaja u kojoj vodstvo stranke doslovno cijepa grčki pokret na dva zamišljena pola: miroljubivi i nasilni. U maniri buržoaske demokracije, svaka akcija koja zaobilazi postojeće institucije i posrednike osuđena je kao akt terorizma, vandalizma i huliganskog ponašanja, dok se naglasak stavlja na metode koje su odobrene od strane dominantnih ideoloških. Pri tome se

Grčka komunistička partija - KKE

je stranka koju od ranije prati zao glas. Počevši od primirja iz Varkiza 1945. godine kada je KKE napustila oružanu borbu i izdala tisuće grčkih partizana u zamjenu za legalizaciju stranke u novom režimu, pa do atenskog politehničkog ustanka protiv vojne hunte iz 1973. godine, kada je prosvjednike nazivala „policijskim provokatorima“, okupacije kemijske škole u Ateni 1979. kada je uz pomoć policije razbila okupaciju, pa sve do ***osude pobuna u prosincu 2008. Zbog toga se i ovoj akciji PAME-a, kao produžene ruke KKE-a, ne treba previše čuditi. Činjenica je da se KKE ograđuje od bilo kakve suradnje sindikata s policijom, no brojne slike i video materijali pokazuju upravo suprotno. Zbog čega bi PAME/KKE surađivao s policijom? Odgovor se može pronaći u samoj činjenici da je KKE parlamentarna stranka s osvojenim 21 parlamentarnim mandatom te dva mjesta u Europarlamentu. KKE je bila i dio Vlade narodnog pomirenja **Georgea Papandreoua** 1944. godine, držeći ministarstva financija, agrikulture, rada, nacionalne ekonomije i javnih radova. Godine 1990. ponovno su ušli u vladu, ovoga puta kao koalicija lijevih stranaka *Synaspismos*, zajedno s *Novom demokracijom* i PASOK-om. Zbog svega ovoga potrebno je promatrati PAME i KKE kroz prizmu logike parlamentarne demokracije.

Logika parlamentarne demokracije

Iako je KKE članstvom najbrojnija „ljevičarska“ stranka, ona svoju snagu većinom zasniva na glasačkom tijelu, odnosno postotku osvojenom na izborima. Svojom umjerenijom politikom, u usporedbi s ostalim radikalno lijevim strankama i organizacijama, ona uspijeva pokupiti i glasove politički umjerenijih i centru bližih glasača koji su revoltirani i pomalo radikalizirani efektima krize kapitalizma u Grčkoj. KKE prije svega razmišlja logikom parlamentarne demokracije - kako prikupiti što više glasova. Zbog toga ne treba čuditi što PAME nije namjeravao pustiti prosvjednike kroz svoje redove jer su mnogi od njih htjeli napasti zgradu parlamenta kako bispriječili izglasavanje spornih zakona. Za KKE je napad na parlament istovjetan napadu na njihovu političku moć, a dobro je poznato da pas ne grize ruku koja ga hrani. Sve ovo ukazuje kako je revolucionarna parlamentarna borba nemoguća u uvjetima današnjeg kapitalizma. Istina je da je ona kroz povijest izborila mnoge pobjede i beneficije radničkoj klasi, poput osmosatnog radnog vremena, ukidanja dječjeg rada, dekriminalizacije sindikata i radničkih udruženja. No s Prvim svjetskim ratom došlo je do promjene uvjeta, a socijaldemokratske stranke i njihovi sindikati umjesto borbe za radnička prava zaposjeli su bezube pozicije kolaboracije s vladajućom klasom i zamijenili klasnu borbu za socijalni mir i partnerstvo. Takva pozicija rezultira katastrofalnim porazima za radničku klasu, pretvorivši ju u običnog pijuna partija poput KKE. Zbog toga je sasvim jasno kako bi revolucionarnoj ljevici cilj trebao biti borba za slobodu na radnim mjestima i ulici, a ne fotelja u parlamentu.///

zaboravlja da će sam sustav, ne birajući sredstva, napadati sve one metode i pokrete koji prokazuju kako je njegova jedina svrha obrana privilegija vladajuće klase, koja ne želi promjenu buduću da je njima sasvim dobro, a njihovi trbusi bujaju pod parolama o stezanju remena. No za razliku od prošlih sustava koji su se većinom oslanjali isključivo na čistu silu, liberalna demokracija se na prvom mjestu oslanja na svoj ideološki aparat, svoje etičko vrednovanje i dogme pomoću kojih pokušava utjecati na naše osjećaje.

Svi koji se protive sustavu izvan okvira koje je sam sustav dozvolio su nasilnici, dok se s druge strane na stvarno nasilje koje sustav proizvodi, poput nezaposlenosti, kršenja radničkih prava i divljačkog izživljavanja poslodavaca, odmahuje svilenim rukavicama. Na udarce sustava koji se koprca na samrti već nekoliko stoljeća ne možemo se obraniti kao pojedinci ili male rastrkane

grupice, već isključivo kao masa, zajedno ruku pod ruku.

Jednako kao što je potrebno analizirati i osuditi reformističku bit KKE-a, bitno je i analizirati ponašanje anarhista koje je bilo za svaku osudu. Činjenica je kako u tučnjavi s PAME-om nisu sudjelovali samo anarhisti, kako to tvrde pobornici KKE-a, već i članovi *Nećemo platiti* pokreta, članovi raznih baznih sindikata, ultra-ljevičari, odnosno svi oni koji su htjeli proći do parlamenta, a koji su se istovremeno osjećali izdanima od strane KKE-a. Činjenica je da su anarhisti bili ti koji su bacali dinamit i molotovljeve koktele na članove PAME-a. Bez obzira na to kako je nasilje članova PAME-a bilo izvan svake zdrave pameti, odgovarati na njega bacajući molotovljeve koktele i dinamit je iznimno neodgovorno i opasno. Sindikat kolektivno nije propuštao druge prosvjednike kroz svoje redove, samo je tzv. njegovo osiguranje sudjelovalo

provjeri i ove linkove:

<http://www.occupiedlondon.org/blog/2011/10/20/live-updates-from-the-general-strike-october-20>

<http://inter.kke.gr/News/news2011/2011-10-21-murderous-attack-info>

<http://www.occupiedlondon.org/blog/2011/10/22/resolution-by-the-popular-assembly-of-syntagma-square-21102011/>

<http://www.tapaidiatiscalarias.org/wp-content/uploads/2010/03/prel.pdf>

u nasilju nad drugim prosvjednicima. Bačeni molotovljevi kokteli i dinamit mogli su ozbiljno ozlijediti članove sindikata, radničku klasu, koja usprkos kriminalnoj politici vlastitog vodstva, te bespogovornom slušanju zapovjednog lanca koje je rezultiralo nasiljem pred parlamentom - nije neprijatelj. Jedna stvar je samoobrana, koja je prirodno pravo svakog čovjeka, a druga stvar je nekontrolirano nasilje, odnosno nasilje radi nasilja. Nužno, revolucionarno nasilje je ono koje cilja na neprijatelja - državu, kapital i ostale društvene represivne institucije, no ono nije usmjereno protiv radničke klase.

Za ovakvo ponašanje je nemoguće okriviti anarhiste generalno, budući da su grčki anarhisti organizirani u mnoštvo malih grupa afiniteta, insurekcionalističkih nukleusa i kolektiva, pa je krivnja pojedinačna. No moguće je kritizirati teoriju i taktiku grčkih anarhista budući da ona nije u stanju ponuditi alternative postojećem sistemu ni organizirati istomišljenike k

zajedničkom cilju. Poznati je španjolski anarhist **Buenaventura Durruti** rekako: „Novi svijet raste u našim srcima“, odnosno kako popraviti postojeće stanje moramo izgraditi određene organizacijske oblike prožete idejama na kojima želimo zasnovati buduće društvo. Organizacijske oblike poput ****plenuma koji su niknuli na radnim mjestima i trgovima.

Ovakav događaj će zasigurno ostaviti posljedice na razvoj događaja u Grčkoj, ali i šire ukoliko u obzir uzmemo simboliku grčke borbe u današnjem svijetu. Nažalost, sukobi na ljevici, reformistički spinovi i zabadanja noža u leđa radikalno utječu na sve veću rezigniranost i apatiju među radničkom klasom, na napuštanje borbe i povlačenje u otuđenu tišinu svoja četiri zida. Upravo oni uspijevaju stoljećima razvodniti revolucionarnost radničke klase, odnosno sve ono što policijske palice i suzavci ne mogu. Svaki put kada određeni pokret doživi svoj klimaks, kada je nadomak toga da jače udari u mješine vladajuće klase - ponovi se isti scenarij. Pridodajmo tome još i ideološke aparate moderne države koji konstantno uvjeravaju radnike kako se nemaju pravo pobuniti, kako probleme trebaju rješavati preko posrednika i institucija, istih onih institucija koje su zapravo problem. Postavlja se pitanje hoće li se iz povijesti nešto naučiti i organizirati realnu alternativu kapitalizmu? Bez jakog i složnog pokreta nemoguće je govoriti o promjenama. Bez toga ostaje samo plastična kirurgija državnih intervencija i neoliberalnih direktiva koja može održati ovaj sustav još stoljećima na našim leđima.@

Dakako, okupacija se u stvarnosti ne događa na Wall Streetu. I dok zaista postoji ulica naziva Wall Street u poslovnom centru Manhattana, "Wall Street" je više koncept, apstrakcija. Dakle, okupacija u stvari preuzima mali (kvazi) javni trg u samoj blizini Wall Streeta u financijskoj četvrti te ga pretvara u nešto poput alegorije. Nasuprot apstrakciji Wall Streeta, ona predlaže drugu, vjerojatno ne i manje apstraktnu priču.

Kako okupirati apstrakciju?

Apstrakcija kakva je Wall Street od početka ima dva aspekta. S jedne strane, Wall Street označava stanovitu vrstu moći, oligopol financijskih institucija koje od nas ostalih izvlače rentu, a u zamjenu za što, čini se, ne dobivamo baš mnogo. "Ono što je dobro za **General Motors** dobro je i za Ameriku", tako je glasio slogan starog vojno-industrijskog kompleksa. Ovih dana slogan rentijerske (posjedničke) klase glasi: "Ono što je dobro za **Goldman Sachs** vas se jebeno ne tiče."

Ova rentijerska klasa je oligopol prema kojem francuski aristokrati 18. stoljeća izgledaju poput ozbiljnih, dobro organiziranih administratora. Ako je vjerovati retorici njihovih političkih glasnika, ova rentijerska klasa se sastoji od tako nježnih biljčica da oni ujutro ne ustaju iz kreveta za manje od tisuću dolara na dan, a tako su osjetljive građe da će, ako bilo tko kaže što loše o njima, uzeti svoj novac i duriti se u kutu. Oni su, povrh svega toga, tako loše vodili svoje poslove da je bio potreban silni dotok

javnog novca da ih održi u poslu.

Apstrakcija kakva je Wall Street znači i nešto drugo, naime nehumanu vrstu moći, koju možemo zamisliti kako struji pod našim nogama kroz čitavu financijsku četvrt. Nazovimo ovu moć vektorskom. Ona je kombinacija fiber-optičkih kablova i ogromne računalne moći. Veliki udio novca koji cirkulira planetom automatski se razmjenjuju čak i dok ovo čitate. Inženjeri danas ozbiljno razmišljaju o trgovanju brzinom svjetlosti. Wall Street u ovom apstraktnom smislu označava naše nove vladare robote, samo što ovi nisu došli iz svemira.

Kako možete okupirati apstrakciju? Možda jedino drugom apstrakcijom.

Occupy Wall Street preuzeo je manje ili više javni park koji se smjestio u krajoliku poslovnog centra sačinjenom od blokova tornjeva, nedaleko od stare lokacije **World Trade Centera**, te postavio kamp. To je okupacija koja, na gotovo jedinstven način, nema zahtjeva. Ona u svojoj srži predlaže sljedeće: što ako se ljudi ujedine i nađu način da strukturiraju razgovor koji bi mogao iznjedriti bolji način upravljanja svijetom? Mogu li ti ljudi uopće napraviti više štete od načina na koji se dosad upravljalo svijetom kombiniranim naporima Wall Streeta kao rentijerske klase i Wall Streeta kao kompjuteriziranih vektora koji trguju neopipljivim dobrima?

Neki komentatori su upravo u skromnosti ovog zahtjeva vidjeli slabost Occupy Wall Street. Oni žele listu zahtjeva, i ne libe se da neke i predlože. Ali možda je ono najbolje u Occupy Wall Street upravo njegovo opiranje postavljanju zahtjeva. Ono što je preostalo od pseudo-politike u Sjedinjenim Državama prepuno je zahtjeva. Smanjiti dug, sniziti poreze,

ukinuti regulacije. Nitko se više ni ne zamara s tim da ih previše opravdava. Naprosto se na neki način pretpostavlja da je važno samo ono što je važno rentijerskoj klasi.

Ne radi se o tome da rentijerska klasa kupuje političare u Americi. Čemu se gnjaviti kad ih se može unajmiti po satu? U ovom kontekstu, najinteresantnija stvar u Occupy Wall Street jest njegova sugestija kako ono što najviše nedostaje nisu zahtjevi, već proces. Ono što nedostaje jest politika sama.

Možda će zazvučati kontraintuitivno, ali u Sjedinjenim Državama zaista nema politike. Postoji eksploatacija, ugnjetavanje, nejednakost, nasilje, kruže glasine da još uvijek postoji država. Ali nema politike. Postoji samo privid politike. Većinom se radi tek o profesionalcima koji iznajmljuju utjecaj da bi pogodovali svojim interesima. Država više nije sposobna niti pregovarati o zajedničkim interesima svoje vladajuće klase.

Simulira se također i politika odozdo.

Tea Party je u stvari samo odlična marketinška kampanja. To je način da se stari zahtjevi rentijerske klase učine barem privremeno dopadljivima. Poput brze prehrane, izgledat će ukusno sve dok ne počnu probavne smetnje. To je taj Ugovor o Americi, njen Milosrdni konzervativizam, ali s novim sastojcima! Tea Party je bila prilično uspješna. Ali ne može se obmanjivati sve ljude sve vrijeme, a nesumnjivo je da nova marketinška kampanja čeka u prikraku na svoju priliku čim ova izgubi dah. Ali sve ovo nije ništa doli privid politike.

Dakle, genijalnost okupacije je naprosto u tome što predlaže da politika može biti, ona u kojoj se ljudi sreću i predlažu i pregovaraju. Ovaj prijedlog ukazuje

na veliku prazninu u samom središtu američkog života: čitava nacija, dapače imperij, bez politike.

Wall Street je ime za apstrakciju s dvostrukim smislom rentijerske klase koja koristi vektorsku moć kako bi kontrolirala resurse i koja zaobilazi političke procese koji su barem morali pregovarati s narodnim interesima. Nasuprot ovome, okupacija predlaže drugu apstrakciju, a i ona ima dva aspekta.

Nova apstrakcija kao alternativa

S jedne strane, radi se o fizičkoj stvari, zauzimanju prostora. To je zbunilo njujoršku policiju koja je odgovorila neumjesnom taktikom. Njujorška policija ne zna što učiniti s okupacijom koja je mirna i uglavnom se zadovoljava da kampira vani, ali koja vikendima nabubri tisućama ljudi. Postoji opasnost da bi se okupacija mogla svesti na priču o njujorškoj policiji i njenim nespretnim uhićenjima te bilo pogrešnom bilo nekompetentnom menadžementu mase.

Moguće je da Occupy Wall Street malo zastrašio rentijersku klasu. Ne da bi se oni dali previše uznemiriti od nekoliko anarhista, ali uznemiruje ih sama mogućnost bilo kakvog prelijevanja događaja, a koje bi zaista moglo buknu ti iz ove umnogome simboličke akcije. Bez ikakve stvarne kompetencije za razvoj i usavršavanje političke ekonomije, rentijerska klasa je u osnovi odlučila da otme i opljačka ono što je ostalo od Sjedinjenih Država i dovraga s posljedicama. Oni jedino ne žele da ih se uhvati na djelu.

Zauzimanje sićušnog trga u poslovnom središtu New Yorka teško da će dirnuti u moć vektora. To čak ne ometa ni udvorice koji rade u okolnim uredima, samo što je aktualna okupacija povezana

s nešto apstraktnijom vrstom okupacije, pa i najslabiji nagovještaj da bi se mogla proširiti uznemirava krhku građu rentijerske senzibilnosti.

Okupacija se širi u nedodirljivi svijet vektora, ali ne na isti način kao Wall Street. Policajca, koji je bio dovoljno glup da paprenim sprejom popraska nekoliko žena koje su već bile izolirane iza narančaste mreže, brzo su identificirali hakeri, a sve informacije o njemu pojavile su se na internetu dostupne svima. Incident na *Brooklynskom mostu*, gdje je policija pripustila ljude na kolnik,

a onda ih hapsila jer su se nalazili na kolniku, dostupan je na internetu iz brojnih kutova. Okupacija je i okupacija vektora društvenih medija.

Takozvani mainstream mediji baš i ne znaju kako da se bave s ovim. Formalnost toga kako se 'vijest' danas proizvodi je tako groteskna da su se odjeli za vijesti upustili u čudne rasprave o tome je li okupacija uopće 'vijest'. Njome se ne bave komentatori najvišeg ranga. Nije izdala besplatne primjerke. Ne kupuje oglasni prostor. Počela je bez ijednog glasnogovornika iz svijeta slavnih. Pa

kako onda može biti vijest? Okupacija je razotkrila svu bijedu izvještavanja u Americi. I to je samo po sebi vijest.

Apstrakcija kakva je okupacija stoga je dvostruka, okupacija mjesta, negdje u blizini stvarnog Wall Streeta; i okupacija vektora društvenih medija, sa sloganima, slikama, videima, pričama. "Ustrajte u prosljeđivanju, forwardiranju!" možda ne bi bio loš slogan za okupaciju. Da ne spominjem, ustrajte u stvaranju zbiljskog jezika za politiku u prostoru društvenih medija. Tvrtke u vlasništvu ovih vektora društvenih medija i dalje će ubirati rentu od svega što kažemo i učinimo — tu se ne može puno napraviti — ali barem se prostor može zauzeti nečim drugim osim slikama ljupkih mačaka.

Dok su intelektualci upali u naviku da govore o Političkom, okupacija se nastavlja stvaranjem politike s malim početnim slovom, koja je apstraktna a ipak istovremeno i potpuno svakidašnja. Nije slučajno da je započela s onim što bi se naširoko moglo definirati kao 'anarhisti', a koji su već neko vrijeme radili i na teoriji i na praksi.

Organizirani radnički pokret počeo je obraćati pažnju kad se pokazalo da se anarhisti i sljedbenici koje su privukli neće tako lako dati odvratiti zbog lošeg vremena ili njujorške policije. Kao da se sindikalno organizirano radništvo jednog jutra probudilo, vidjelo da se okupacija još uvijek snažno nastavlja te reklo sebi "Moram ih slijediti jer sam ja njen vođa!" Ono udara pokušavajući preoteti članove već sindikalno organiziranih radnih mjesta, što je, čini se, najviše što sindikati čine.

Ono s čime dosad ovdje imamo posla jest ono što bih nazvao čudnim globalnim medijskim događajem. To je događaj utoliko što nitko ne zna što

će se sljedeće dogoditi. To je medijski događaj utoliko što je njegova sudbina vezana za okupaciju dvostrukog prostora, prostora **Zucottijevog trga** i istovremeno okupaciju prostora medija. To je globalni medijski događaj barem otkad je njujorška policija uhapsila ljude na Brooklynskom mostu i time okupaciji priskrbila silan besplatni publicitet. (Hvala dečki!) I to je čudan globalni medijski događaj utoliko što ima elemente bez presedana koji ga smještaju izvan uobičajenih priča o dosadi, neslaganju, utopiji i svemu tome što druge stvari obično obuzdava i ublažava.

Na primjer, komentatori se zapetljavaju oko toga je li to društveni pokret ili ne. To je okupacija. I to stoji u nazivu, u slučaju da ste propustili: Occupy Wall Street. Oni koji su obratili pažnju, uočiti će kako je to dio globalnog vala anarhistički inspiriranih okupacija, velikih i malih. Moje sveučilište, **New School for Social Research**, okupirano je 2008. godine, doduše nakratko. To je taktika koju se iskušava i usavršava već godinama.

Okupacija vs. pokret...

Okupacija je pojmovno suprotstavljena pokretu. Pokret stremi izvjesnoj internoj konzistentnosti unutar sebe, ali prostor koristi samo kao mjesto da okupi svoje redove. Okupacija nema unutarnju konzistentnost u svojim redovima, ali izabire značajne prostore koji imaju važan odjek na apstraktnom terenu simboličke geografije.

To što baš ne radi neke stvari koje društveni pokreti rade dijelom objašnjava zašto funkcionira, barem do sada. Udaljena je od *Političkog* upravo toliko koliko bi neki intelektualci htjeli, ali je također drugačija i od politike

nedavnih *Socijalnih foruma*. Oni koji žele teoriju koja odgovara praksi, morat ćete pogledati drugdje nego u Negrija ili Badižeka (Badiou+Žižek). Nema mnoštva; nema avangarde.

Ako je okupacija pomalo zbunjujuća za intelektualce, sažalite se nad sirotim gradonačelnikom milijarderom!

Bloomberg je ukazao na to da je okupacija unezgodila običnog bankara koji se hrva sa svega 40-50 tisuća dolara godišnje. Prihodi prosječnog domaćinstva u mom susjedstvu, koje je prilično pristalo, je upravo ispod 40 tisuća dolara godišnje — a to je prihod domaćinstva. Čini se malo vjerojatno da će formula "Siroti bankari!" požeti mnogo simpatije.

Kako će se ovo odigrati, nitko ne zna. Tako je to s čudnim globalnim medijskim događajima. To je test volja. Njujorška policija nije baš spremna da upotrijebi jake snage u slučaju da je to kontraproduktivno. Prilična masa ljudi — anarhista ili ne — mogla bi biti spremna na uhićenje. Mogla bi se dogoditi prilična akumulacija narodne podrške. Po prvi put je objekt okupacije nešto što općenito slabo poštuju gotovo svi koji od toga ne profitiraju. Ključno je zadržati fokus na apstrakciji kakva je Wall Street, čije pogubne učinke manje ili više svatko osjeća u svom svakodnevnom životu. @

Preuzeto s kulturpunkt.hr

Prevela Vesna Vuković

Tekst je preuzet iz novina HRFF-a, a prenosimo ga uz suglasnost organizatora.

Izvornik: McKenzie Wark on Occupy Wall Street: 'How to Occupy an Abstraction', objavljen na stranicama Versobooks, 3. listopada 2011.

"AND THE TRUTH IS...
THERE'S
SOMETHING
TERRIBLY
WRONG
WITH THIS COUNTRY

ISN'T
THERE?

OMO
CAT

Uoči početka serije radionica Novokulturni kurikulum koje su u studenom počele u Centru za mlade na Gazi razgovarali smo s voditeljicom radionica Irenom Bakić.

Novokulturni kurikulum

razgovarao: Denis Mikšić

Putem radionica želi se propitkivati ovisnost ličnosti i kulture u kojoj smo odrasli i u kojoj živimo u zamjenu koje se uvodi terminologija "nove kulture".

Možeš li za početak pojasniti što je to uopće "novokulturni kurikulum"?

ib: Cilj radionica je otvoriti ljude da počnu razmišljati, te da malo provocira ljudsku inteligenciju. Vjerujem u ljude i vjerujem da su sposobni shvatiti što je nova kultura. Kurikulum predstavlja jednu cjelinu, dakle radi se o ciklusu radionica kojima se zaokružuje i sintetizira sama nova kultura koja kao termin starta još u prošlom stoljeću nekih 80-ih godina, kao literatura "ispod pločnika".

Otkuda je sve krenulo i koji su sami temelji nove kulture?

ib: Temelji dolaze iz jedne holističke percepcije. Naime, osamdesetih godina prošlog stoljeća dogodio se jedan domino efekt, val nelinearnog poimanja, čak i u znanosti kod fizičara. Počinje se percipirati atomska i subatomska razina i na znanstvenoj razini postaje potvrđeno da smo mi svi povezani. To je moment priče o fraktalnoj dimenziji svemira. Fraktali uostalom i jesu zaštitni znak nove kulture. U suštini

nove kulture nalazi sepovezanost. Većina našeg svijeta, gledano kroz kapitalizam i razno-razne druge društvene smjerove, zapravo je nastao porobljavanjem. Porobljavamo prirodu i porobljavamo se međusobno i onda to nazivamo nekakvom civilizacijom. Jednostavno ne postoji balans između *jin* i *jang* energija u svemiru. Nitko ne kaže da ova civilizacija nije dala ni "brdo" dobrih stvari, ali u svakom je slučaju vrlo neizbalansirana. To je ono što nova kultura zapravo želi, unijeti balans u društvo. Nisam ambiciozna do te mjere da mislim da će se to dogoditi kroz sedam radionica nove kulture, ali da i ovo je dobar početak.

Kako si zadovoljna s odazivom Karlovčana? Koliko su uopće bili zainteresirani, koliko su razumjeli što si im imala za reći?

ib: Baš sam sretna da se to događa u Karlovcu. Grad me totalno oduševio, skroz je drugačiji.. Odaziv na radionicu je sjajan: formirala se jedna prekrasna grupa s dobrim energijama i stvorena je lijepa grupna dinamika. Cijelo vrijeme smo imali diskusiju i u potpunosti sam uvjerena da je postojao jedan support moment. To su sve ljudi koji su već promišljali o novoj kulturi i koji zapravo traže prostor

u kojem će biti podržani i osjećati se dovoljno slobodno da kažu ono što misle, što osjećaju i da se osjećaju prihvaćeno s tim što jesu.

Koliko sada cijela filozofija nove kulture nadovezuje na neke trenutne inicijative u svijetu koje su posljednjih mjeseci kulminirale globalnim prosvjedima za promjene?

ib: Jednostavno, takav je kritični moment. Svi na nekoj razini osjećamo potrebu za buđenjem, za promjenom, a opet ne agresivnom, ne ratobornom, ne revolucionarnom u smislu nekakvih drastičnih elemenata koje ljudi uopće često podrazumijevaju s terminom revolucije, nego kroz individualnu promjenu. Osjećam se dijelom te cijele priče. Možemo govoriti o tome da je to slučajnost i da sam sasvim slučajno započela razmišljati o novoj kulturi, a možda je to zbilja moment.

U najavnim materijalima fokus cijele ideje radionica novokulturnog kurikulumu postavljen je na temu ličnosti, možeš li malo to pojasniti?

ib: Radi se o ličnosti i međuodnosu s kulturom, tj. sa društvom. Cijela nova kultura nastaje u tom nekom međuodnosu; ličnost je oblikovana unutar jedne kulture, a mi raspravljamo kakva bi ta ličnost bila da su vrijednosni sustavi drugačiji i da tražimo onaj moment u kojem smo mi autentični. Dakle, neoblikovani od kulture nego autentični u svome sebstvu. To je i

istraživački susret, a ličnost uvijek stavljam u fokus jer vjerujem u pojedinca, pojedinu kao takvu i ne želim da se u grupnom djelovanju itko sa svojom individualnošću osjeća zaklunat ili potisnut od strane grupe nekakvim kompromisima. Iako se radi grupna dinamika to su ipak slobodarska središta u kojim bi se svaka individua trebala osjećati slobodnom, da bude ono što je.

Koje rezultate očekuješ na kraju cijelog seta radionica?

ib: Očekujem sretne i inspirirane ljude za življenje nove kulture.

Kako konkretno izgledaju same radionice, odnosno koje metode rada koristite?

ib: Radi se u grupi s tim da se uvažava individua. Onaj dio koji postoji kao nekakva struktura je predavanje koje nije *ex cathedra*, već je to predavanje s diskusijom. Nikako se ne predstavljam kao predavačica. Tijekom radionice nježno vodim ljude kroz cijelu priču i zapravo najviše facilitiram. Dakle, imamo taj kvazi predavački dio. Imamo praktični dio gdje se uzima jedno područje rada i provlači ličnost kroz to područje rada.

Na jednoj od radionica imali smo kulturološku uvjetovanost emocija. Što se očekuje od žene? Što se očekuje od muškarca? Što su veze? Što su uloge? Ljudi izlaze sa svojim iskustvima i govore slobodno. Onda to dolazi do jedne razine pa se zaokružuje oblikom feedback-a i ono što je zanimljivo je da imamo i izložbu. U okviru programa predstavljamo zagrebačkog umjetnika Dražena Jerkovića koji će prirediti izložbu "Kroz fraktalno putovanje" tako da i slikovni element prati cijelo predavanje jer i tu postoji jedna razina komunikacije. Otvoreno kažem da se služim intuicijom, osluškujem potrebe

grupe i odbacujem neku svoju zacrtanu strukturu ako vidim da grupa želi ići u nekom drugom smjeru.

Je li bilo kod sudionika nekakvog ili otpora ili nerazumijevanja jer većina kroz školovanje nije navikla na otvoreni sistem i način rada?

ib: Ne naprotiv. Svi su mi se sudionici radionice činili željni takvog pristupa, ali mislim da ne bi radila ni pozitivnu generalizaciju. Primjerice, kad sam predavala studentima na Vernu naišla sam i na jedan moment u kojemu ljudi uopće nisu razumjeli o čemu pričam. Sve je moguće, to su isto dragocjena iskustva. Komunikacija je i kad naiđeš na nekomunikaciju tako da se i kroz

to može nešto iskomunicirati. Ova radionica u Karlovcu meni je bila prekrasna.

Uvjetujete li za radionice neki određeni stupanj predznanja?

ib: Ne, zato što krećemo od prapočetka. Moguće se jednostavno informirati baš kroz radionice. Nije potrebno ništa znati. Potrebno je samo biti otvorenog uma i željeti saznati što je to nova kultura. Zato je vrlo pohvalno dolaziti na svih sedam susreta jer su oni u kontinuitetu; nije svaka radionica za sebe.

Je li bilo ovakvih radionica u drugim gradovima?

ib: Osim najavnog predavanja na Vernu radila sam radionicu na recikliranom imanju u Vukomeriću. To su dosadašnja iskustva i sve je to zasad u povojima, ne po pitanju mog znanja jer sam se dugo pripremala za to.

Koliko je radionica u Vukomeriću bila različita od one u Vernu?

ib: Bitno drugačija. Svaka radionica je za sebe, svaki put je potpuno drugačije. Recimo, na Vukomeriću mi se jako često događalo da ljudi nisu bili otvoreni za predavački dio nego su silno željeli kvazi-terapijsku grupu. Praktički sam osjetila potrebu za terapijskim momentima. I onda bi odbacila predavački dio i radili bismo samo na tome. Ovo u Karlovcu je opet bilo potpuno drugačije i mislim da će tako biti stalno. Vern je, pak, priča za sebe: nisu me baš razumjeli, nismo imali klik, neku kemiju. Ništa se nije dogodilo između nas, osjećala sam se potpuno nepovezana sa studentima. To može bit faktor umora, zasićenosti, tisuću raznih faktora.

Nova kultura dosta povlači paralele sa slobodarskim idejama i razmišljanjima...

ib: Svakako. U ideju slobodarstva su definitivno utkani moj anarhistički i antipsihijatrijski korijeni. To su neke ideje koje su mene oblikovale kao osobu i samim time su utkane u novu kulturu. Na jednoj razvojnoj razini bila sam bliže antipsihijatriji i anarhizmu, dok sam sada pronašla kako da jednostavno to oblikujem na jedan drugačiji, čak možda konstruktivniji a manje drastičan način što ipak zagovara jednu promjenu unutar sustava. Traži jasno od sustava da se mijenja, ali nema toliko radikalne elemente.

Što si mislila pod antipsihijatrijskim pristupom?

ib: Antipsihijatrijski pristup i općenito antipsihijatrija su nastali u prošlom stoljeću, negdje 60-ih, 70-ih godina, paralelno s permakulturnim pokretom i s hippy promjenama. To su bile zanimljive godine. Tada su se stvorili neki bljesci nove kulture koji jednostavno promatraju psihička oboljenja na potpuno drugačiji način. Bolesnim ne smatraju pojedinca nego društvo, a kroz bolest pojedinca ogledavaju društveni poremećaj i stupanj bolesti društva. Čak govore o psihijatrijskom oboljenju kao političkom činu. Opet se radi o interakciju između pojedinca i okoline i oni elementi koji zaživljavaju na radionicama nove kulture su upravo takvi da se ni jednoj osobi ne pristupa s nekakvom etiketom. Osvještava se moment nepovratne sprege između pojedinca i društva.

Koliko je zahtjevno komunicirati i raditi s ljudima koji su redovito kontinuirano bombardirani neoliberalističkim principima i konzumerističkim pristupom životu?

ib: Izazovno je, na radionice uvijek dođu ljudi koji su napravili korak ka oslobođanju od te neliberalne dogme i sličnih stvari.

Kako bi bilo raditi s ljudima koji nisu napravili odmak od konzumerskog razmišljanja?

ib: Sasvim sigurno bi bilo izazovno. Razlog zašto sam otišla uopće na Vern bio je baš taj: tamo nisam vidjela neki poseban pomak od neoliberalnog kapitalizma i smatrala sam da baš takvi ljudi trebaju čuti takve informacije. Moje su se informacije odbile od njih, ali nisam odustala. @

Pulski Monte Paradiso svakakako je najjači (ono što se moderno naziva) "brend" iz van hardcore punk scene. S jednim od osnivača najdugovječnije DIY zajednice kod nas, Edgarom Buršićem, razgovarale su Petra Novak i Dea Vidović

Od festivala do udruge i natrag

S Edgarom kao jednim od inicijatora udruge razgovaralo se o počecima pulske hardcore punk scene, razvoju i problemima s kojima se Monteparadiso kolektiv do današnjih dana susretao.

Počeci sežu u kraj 80-ih i početak 90-ih kad je krenula smjena generacija. Te 1990. godine na gradskom stadionu, današnjem Aldo Drosina, održan je veliki Arena festival na kome su svirali poznati i zanimljivi bendovi, kao na primjer Einstürzende Neubauten i Disciplina kičme:

- Bili smo bili klinci i te godine nam je bilo fora vidjeti toliko "alternativaca", pankera i ostalih na okupu. Nakon Arena festa krenulo je dosta toga. Često su se održavali koncerti po manjim mjestima, po kafićima i nešto manje u Uljaniku. Tih godina, najkasnije do 1993, koncerti u Puli su uglavnom organizirani preko Foruma mladih SDP-a. Zbog rata 1991. Arena festival nije nastavljen, no i dalje su organizirani manji koncerti. To nam se baš i nije sviđalo jer smo sva događanja prepoznali kao komercijalna pa smo 1992. radili prvi festival na tvrđavi **Casoni Vecchi**, a interno smo ga prozvali "Anti-Majić fest" prema organizatoru većine koncertnih događanja u gradu. U našim očima jednostavno bio je komercijalni organizator koji je dovodio znane bendove, a nama je u to vrijeme sve živo bilo komercijalno. Htjeli smo nešto mračnije, više underground, o počecima organiziranja govori Edgar.

Koji su bili vaši argumenti zbog kojih ste nešto proglašavali komercijalnim?

E. B.: Smetalo nam je što je upad bio skup i što se bendovi preseravaju. Postojalo je i nekoliko frakcija unutar naše pankerske scene. Jedan dio nas bili su više hardkoraši, nismo imali jakne na bodlje i zakrpe, jer smo smatrali da je taj stil za one koji ništa ne kuže. Bili smo u trenirkama, ružno obučeni, ali smo kao sve kužili. Organizirali smo koncerte, putovali smo i pratili muzičku scenu, dok oni drugi, "naortisani", nisu nigdje išli, ali su izgledali ljepše što se punk estetike tiče. Smetalo nam je što su svoje postojanje na sceni centralizirali na ono što nama nije bilo važno, na kožnjake i irokeze, odnosno na izgled. Unutar našeg društva više se cijenilo dobiti majicu od benda na njihovom koncertu, nego je kupiti, kao što to svatko može. Insistirali smo na tome da scena bude u duhu **DIY** kulture (*Do-It-Yourself*). Slušali smo bendove koji se sami produciraju, koji nisu melodični, nabavljali smo muziku nepoznatih bendova i nismo slušali **Sex Pistols** ili **The Clash**. Naša ekipa iz principa nije ulazila na koncert ili u disko Colosseum u Hotelu Pula ukoliko je ulaznica bila skuplja od jedne marke. Prihvatljiv je bio upad do pet kuna, ako je bio više nije postojala nikakva šansa da uđemo na koncert plativši kartu.

Je li vaše odbijanje plaćanja ulaznica koje su bile skuplje od 5 kuna isključivo rezultat vašeg otpora

komercijalizaciji alternativne glazbe ili je bila i posljedica vaših nedostatnih financijskih sredstava?

E. B.: U to vrijeme smo bili stvarno jadni jer smo proživljavali sve negativne eksternalije rata. U Puli nas nisu bombardirali, živjeli smo gotovo normalno, ali smo bili izrazito siromašni. Doslovno smo bili jadni.

Činjenica da je Italija blizu, da smo gledali talijansku televiziju i mogli biti tamo za samo sat vremena, dodatno je isticala naše siromaštvo. Što se tiče socijalnog konteksta u to doba, u svom krugu smo imali dosta prijatelja koji su bili srpske ili neke druge jugoslavenske nacionalnosti i čiji roditelji su bili zaposlenici JNA. Oni su s vremenom napustili Pulu zbog niza razloga, tako da je početkom 1990-ih dosta naših prijatelja i poznanika otišlo. Bilo nam je jasno zašto. Takve specifične demografske promjene na sceni vidim kao svojstvene Puli više nego nekim drugim gradovima koji su u Jugoslaviji imali manje vojske. U Puli je bila komanda za Sjeverni Jadran i ovdje je živjelo mnogo oficira čija su djeca bila dio rock'n'roll scene. Jedan prijatelj je izložio zanimljivu teoriju o velikom broju oficirske djece na rock'n'roll sceni koju, doduše, još uvijek nisam uspio potvrditi. Njegova teza jest da veliki broj sudionika scene dolazi iz vojnog miljea jer je takav kulturni identitet bio jedini moguć s obzirom na njihov "nomadski" način života. Lokalni Istrijani, nevezano za nacionalnost, imali su kulturni background u mjestu u kojem žive. Dakle, folklor, dijalekt i tako dalje, dok oficirska djeca nisu imala nešto takvog tipa pošto su im korijeni bili negdje drugdje, roditelji su im većinom slušali neku vrstu narodnjaka i slično, a djeca se nisu mogla prilagoditi nečemu tako dalekom. Njihova je glavna karakteristika bila da kruže Jugoslavijom slijedeći svoje roditelje. Rock'n'roll je bio njihov folklor iz razloga što ništa drugo nisu imali i s ničim drugim se nisu mogli identificirati. Takvu tezu potvrđuje činjenica da ih je bilo izrazito puno na sceni i u raznim nezavisnim organizacijama. No, kad sam probao malo istražiti početke

scene uočio sam da su mnogi akteri bili iz Istre, čak štoviše sa sela kao što je Rakalj ili gradića poput Raše.

Monteparadiso festival pokrećete 1992. godine. Jeste li od početka planirali festivalski koncept?

E. B.: Da, ali se događaj u početku nije zvao Monteparadiso festival. Nije se nikako zvao i imao je GWG-ov logo. Znali smo da od ulaznica ne možemo skupiti novac za pokrivanje troškova pa smo tražili sponzora. Na kraju smo stavili GWG-ov logo na plakat i dobili 500 kuna kako bi barem nešto napravili. Sve ostalo smo radili volonterski. Susjed nam je prepustio struju za tvrđavu. Iako se taj prvi koncert nije službeno zvao Monteparadiso festival, već koncert ili tako nešto, taj događaj smatramo početkom našeg djelovanja. Te 1992. godine nismo znali organizirati koncerte. U sve smo ušli bez ikakvog znanja, iskustva i tutorstva. Vjerujem da su to bila prva nezavisna događanja u pravom smislu riječi u Puli. Ostali koncerti, i ranije i kasnije, organizirani su ili od SSOH-a ili od Foruma mladih SDP-a, ili od privatnika. Budući da su to institucije i da su se koncerti održavali u

nekom privatnom bircu, smatram da se takve aktivnosti ipak ne može smatrati nezavisnom kulturom u tom smislu. Po mom mišljenju, Monteparadiso festivali su bili prvi nezavisni koncerti koje je radio netko iz scene, za scenu.

Na koji način ste uspostavili kontinuitet festivala? Kako se s vremenom razvijala priča koja je dovela do velikog i prepoznatljivog festivala na koji su dolazili mladi iz svih dijelova zemlje?

E. B.: Ne bih mogao reći da je Monteparadiso polako rastao. Mladen Rabota, poznatiji kao Maske, i ja smo radili fanzin preko kojeg smo sve više dolazili u kontakt s ostalim akterima u Hrvatskoj i Evropi. Često smo autostopom odlazili na koncerte i obećavali ljudima da ćemo organizirati koncert u Puli, pa smo na slična događanja u drugim gradovima ulazili besplatno ili plaćajući jeftiniju kartu. Nakon prvog festivala kojeg smo tako i zvali, 1993. godine smo imali već popriličan broj kontakata i mogli smo napraviti prvi veliki Monteparadiso festival. Na njemu su svirali svi najvažniji bendovi s hardcore i punk scene iz Hrvatske i Slovenije, kao na primjer **Deafness by Noise** i **Nula** koji i danas postoje na underground sceni. Nakon Paradisa iz 1993. prikupili smo još više kontakata! Međutim, iduće godine se promijenio zakon i nije bilo dopušteno organizirati koncerte kao neregistrirana fizička osoba. Do tada bismo dozvolu iz MUP-a tražili preko jednog od nas, jer udruga nije postojala. Promjena zakona i još neke peripetije, dovele su do toga da se festival 1994. nije održao. Do zadnjeg dana se nije znalo hoćemo li dobiti dozvolu, ali su pankeri svedjedo došli u Pulu, tako da je na kraju bilo mnogo posjetitelja, ali ne i festivala. Čak su i bendovi došli, ali nisu svirali.

Oslanjali ste se na volonterski rad i male sponzorske donacije. No, kako ste osigurali putne troškove i smještaj

za bendove koji su dolazili iz drugih krajeva?

E. B.: Od 1993. putne smo troškove bendova pokrivali prodajom ulaznica za festival. Iako je ulaz na festival uvijek bio minimalan - insistirali smo na cijeni od 5 kuna - uspijevali smo skupiti dovoljno sredstava za pokrivanje tih troškova. Uvijek je postojala čvrsta politika oko cijene ulaznica i pića na šanku - one su bile minimalne. I sad je manje-više tako, ali ne toliko fanatično koliko se tada držalo do toga. Festival smo 1995. i 1996. organizirali preko Foruma mladih da bi 1997. osnovali svoju udrugu i preko nje nastavili rješavati administraciju. Udrugu Monteparadiso osnovali smo s kopijom statuta zagrebačkog URK-a (Udruženja za razvoj kulture), kojeg sam posudio od Marka Vukovića. Njihov statut smo malo prepravili i tako se registrirali. Do 2001. održavali smo koncerte na tvrđavi Casoni Vecchi, a 2001. smo festival prebacili u vojarnu Karlo Rojc.

Koliko je formaliziranje vašeg djelovanja i osnivanje udruge utjecalo na vaš rad i je li došlo do nekih vidljivih promjena s vašim prelaskom u vojarnu Karlo Rojc?

E. B.: Iz naše perspektive, osnivanjem udruge Monteparadiso nije se ništa promijenilo. Bili smo u filmu da "varamo" – formalno smo napravili što smo morali, a dalje od toga nas postojanje udruge uopće nije zanimalo. Tek smo 19. veljače 2004. imali prvu pravu Skupštinu udruge. Zapravo, Skupštine smo imali i prije, ali ne i ozbiljne i participativne sastanke na kojima bi mijenjali Statut, sređivali račune i zapisnike. Do 2004. smo sve to radili pro forma. Zapravo je bio važan kolektiv i mogućnost da svi mogu sudjelovati bez obzira na bilo kakve formalnosti i bez "pametovanja", kako smo tada mislili o nekim participativnim procedurama.

Što se pak tiče akcije oko vojarne Karlo Rojc, one su za nas bile veliki skok

u kontekstu druženja i međusobnog povezivanja. Preseljenje u Rojc je bilo super, jer smo tamo imali stalno i funkcionalno sjedište. U srpnju 1999. smo dobili prvu prostoriju koja je u rujnu počela raditi kao društveni centar u kojem su se ljudi okupljali i organizirali zauzimanje ostalih prostorija. Prostore koje smo mogli održavati smo zadržali za naše potrebe, a ostale smo prepustili drugim udrugama, na primjer Metamediji. U vrijeme osvajanja vojarne Karlo Rojc predsjednik Gradskog vijeća Grada Pule bio je Boris Šuran koji je vodio politiku dijaloga s građanima i želio se družiti sa svima koji su se u Puli nečim bavili. Bio je prvi koji je dolazio na tvrđavu Casoni Vecchi kako bi pacificirao susjede koji su se žalili zbog buke, a uz njegovu podršku je i krenulo osvajanje vojarne Karlo Rojc.

Kako je teklo formaliziranje udruge?

E. B.: Budući da sam imao iskustvo rada u udrugama u Zagrebu svoje iskustvo sam htio i ovdje primijeniti, ali trudeći se da budemo više autonomni. Sve je krenulo iz Rojca. Uredili smo prostoriju koja je doslovno svaki dan bila krcata ljudima. Godine 1999. smo imali 170 članova koji su bez problema plaćali članarinu od 50 kuna. Svaku večer su dolazili ljudi, volonterski sam organizirao i vodio šank, a imali smo i jednog zaposlenog šankera s plaćom od 1500 kuna. U ono vrijeme je taj iznos bio veći od onog koji je na crno mogla zaraditi konobarica u privatnom kafiću. Pivo smo prodavali po 5 kuna ili manje no sve je počelo ići prema dnu kad smo zaposlili voditelja šanka gdje su krenule prave alkoholičarske seanse, članstvo se osipalo...

Znači li to da je kriza koja je zahvatila Monteparadiso proizašla iz orijentiranosti udruge na rad šanka i društvenog centra - kluba, a manje na razvijanje sadržaja i kulturnih programa?

E. B.: Razlog nije bio nedostatak programa, jer je klub u početku bio bez ikakvog

sadržaja i upravo je to privlačilo ljude. Htjeli smo se družiti i stvari su super funkcionirale. Nije bilo ni projekcija, ni koncerata, niti bilo kakvog drugog programa. Koncerte u klubu smo počeli organizirati tek kasnije i oni su u prvo vrijeme bili posječeni, ali se publika počela osipati. Pretpostavljam da su nas u propast odveli ljudi koji nisu imali što izgubiti, koji nikada nisu imali nikakve veze s punkom kao idejom ili bilo kojim drugim žanrom alternativne muzike, a na neki način su djelovali i unutar i oko Udruge. Oni su imali bodlje, tetovaže, zakovice i prije svega su bili vidljivi mladima koje su svojim ponašanjem na kraju i otjerali. Razmišljajući o odnosima između nas i njih, pokrenuo sam svoju teoriju za koju imam i argumente. Problem je bio što su oni počeli raditi između 16. i 18. godine kad je moja generacija otišla na studij u Zagreb. Nakon faksa smo se u Pulu počeli vraćati između 1999. i 2001., još uvijek studenti bez posla i novca, ali smo društveno i ekonomski mogli napredovati. S druge strane, oni su bili "face" cijelo to vrijeme dok nas nije bilo - imali su automobile, možda su od roditelja dobili i stan - pulska radnička klasa uvijek je bila malo imućnija. Dakle, tih se godina vraćaju studenti kojima ide sve bolje, dok njima, koji su cijelo vrijeme na istom mjestu u Puli, ide sve gore ili stagniraju. Od kada su počeli raditi padaju u čisti alkoholizam i narkomaniju. Tii atraktivni, ali izgubljeni ljudi, su uvijek prisutni u kafiću preko puta Rojca. Tamo piju pivo, i kada dođe novi klinac on ne vidi mene koji sam normalno obučen i stojim u kutu, nego vidi njih, vidi tu tetovažu, irokezu, i krene njihovim putem. Znam da su neke klince odveli u propast. Iako sam ja organizirao koncerte i vodio djelomično scenu, poznavao ljude i organizaciju, oni su se nametnuli kao dominantni, a zbog vlastitog kompleksa nas su ocrnili pred mladima.

Problem je i u tome što se oni nikada nisu angažirali ili surađivali, osim u onome gdje su mogli biti vidljivi. Takva ekipa

nikada neće pomoći oko koncerta, ali će pomoći oko festivala jer tada dolazi puno ljudi s kojima se mogu družiti. Oni se skupe na Paradisu, prenesu jednu cijev, dobiju majicu, narukvicu za besplatan ulaz, ukradu par piva i izađu pred Rojc i pričaju s ljudima koji su došli na festival. A ti ne pričaš s ljudima, jer moraš raditi na festivalu! Oni iskoriste sve pozitivne stvari od Paradisa, a sve negativne ne doživljavaju na svojoj koži. Zbog toga se i pitaju zašto mi radimo sve ovo i zaključuju da smo pokvareni, jer mora da imamo neku korist od svega. Takve stvari su zaista govorili klincima koji su tek ulazili na scenu. Klinci su takve priče "popili" i sada su tamo gdje jesu. Danas udrugu vode mlađi, Perica Grgić i Matko Plovanić, koji su odlični, ali i oni imaju iste probleme sa svojom generacijom.

Najveći sukob smo imali 2002. i 2003, i to je iskustvo srž moje motivacije da 2004, kroz sređivanje Udruge, stvari pokušam dovesti u red što sam i uvijek htio. Preko Clubturea sam vidio kako se možeš organizirati i koliko je potrebno

formalizirati udrugu kako bi ju pokrenuo s mrtve točke. Shvatio sam koliko je važno imati funkcionalan žiro račun ako želiš nabavljati donacije. Sada kad na sve gledam s odmakom i nakon što sam dobio informacije zašto su ljudi odlazili iz Monteparadisa, vidim da se u stvari ništa nije moglo napraviti. No, tada sam vjerovao da je potrebno postati dio formalne scene koja više nije vezana isključivo uz punk. To je bila moja eksplicitna politika, maknuti Paradiso od punka i muzike kao čistog hedonizma, ostaviti njegov originalni karakter, ali vezati ga i uz neke druge sadržaje. Po uzoru na klub **mama** iz Zagreba, ali s više underground duha. Želio sam da Monteparadiso prestane biti stanje duha i postane udruga. Mislim da su mikro priče, vezane uz Monteparadiso, jako važne. Za vrijeme festivala bi svi glumili da su Paradiso, a nikada ne bi logistički pomogli ni na kakav način. Pokušao sam formirati udrugu kako bih probao angažirati te koji se duhom osjećaju kao Paradiso. Dao bih im da boje zidove, što bi nas na koncu stajalo više nego da smo angažirali profesionalne malere. I to uglavnom zbog cuge koju bi za vrijeme posla popili. Kasnije bismo od njih dobili gadne kritike, čak je išlo do toga da su smatrali kako sam protiv radničke klase. Jednom mi je jedan od njih rekao da su oni napravili Hacklab a da se mi samo "furamo". Mislim, kakva je to mjera, ofarbao je zid! Hacklab je ono što se događa unutra, a ne ono materijalno.

Dakle, dio problema je proizlazio i iz razlike između materijalnog i nematerijalnog rada?

E. B.: Ponekad me je zbog takve atmosfere čak bilo sram kada bih išao predstavljati Monteparadiso. Ta je skupina zbog nas dobila mogućnost da stvori neki identitet. Vjerojatno bi sa šesnaest godina prestali biti pankeri da nije bilo nas i Monteparadisa. No, upravo je u tome šteta koju je Monteparadiso napravio i sebi, i njima i cijeloj sceni. Naime, Festival

i Udruga su im dali identitet - dobili su mjesto gdje alkoholiziranje nije bilo alkoholiziranje u bircu, već je to bio... punk.

Sve takve mikro priče sada dekonstruiram, a ranije dosta toga nisam primjećivao ili želio vidjeti. Nisam se želio suočiti s činjenicom da su stvari tako jadne. U to vrijeme (do siječnja 2004) sam gotovo isključivo ja radio koncerte, ali kako me počeo zanimati haktivizam, htio sam se maknuti od tog dijela organizacije. Zadnji koncert sam organizirao krajem 2004. Te zime je kod nas održan **Winter Meeting** organizacije **European Youth for Action**, a u ljeto je održan i **Trans Hack Meeting** te još tri ili četiri velika međunarodna događaja. Na kraju godine sam shvatio da nemam ekipu. Mladi se jednostavno nisu priključili jer su ovi alkoholičari govorili svašta o meni. Usprkos svemu, uspio sam urediti Udrugu s točnim brojem članova i alkoholičari su se počeli udaljavati. Postali smo prava udruga, s pravim Skupštinama na kojima netko radi, računovodstvo je bilo savršeno i dobivali smo donacije. Svoju "karijeru" završio sam tako da sam 2008. vratio oko 150 tisuća kuna donacija. *Ministarstvu kulture* sam vratio 40 tisuća kuna, a *Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva* 100 tisuća kuna.

Što se dogodilo?

E.B.: Možda sam i mogao izvući te projekte, ali da ih apsolutno sam radim. To nisam htio. Rekao sam: "Ili će to netko drugi raditi, ili ću vratiti novac". Nitko nije preuzeo posao, vratio sam pare i to je bilo to. Vrata od Hacklaba sam zaključao u ponedjeljak 7. svibnja 2007. Od tada Hacklab ne radi kao prije kada je svaki dan imao različiti program, od edukacija do filmova. Rekao sam da stavljam ključ, jer su sve rjeđe dolazili volonteri i to stvarno više nije imalo smisla. Nakon toga se kompletno udaljavam od scene. Imao sam PTSP zbog svega što mi se dogodilo. Ispadalo je da je sve oko Monteparadisa bilo vezano za mene, moje ime je uvijek moralo služiti kao

potpis za sve, bilo to dobro ili loše.

Sada kada pogledaš sveukupnu dvadesetogodišnju povijest Monteparadisa, je li kriza povezana s nedostatkom ljudi koji bi pratili planiranu profesionalizaciju udruge?

E. B.: Na primjer, kada smo u Clubtureu govorili o strategijama, kod mnogih je do izražaja došla ista greška. Svi razmišljamo o budućnosti, a nitko ne razmišlja o tome da zapravo nema ljude koji će u toj budućnosti djelovati. Kada se i koncentriraš na osposobljavanje i ništa drugo ne radiš, u rezultatu imaš ljudstvo, ali ne i sadržaj. Zapravo ništa ne radiš, jer si postao edukativna organizacija.

S druge strane, Udruga Monteparadiso je nastala samo zbog jedne stvari – zbog organiziranja ljetnog festivala. To je jedino što Monteparadiso radi perfektno. Festival nikada nije loše radio, oko njega se svi skupljaju i oko njega postoji kolektiv. Pa čak postoji i to (kvazi)zajedništvo dok se gradi pozornica. Opet, bilo bi nam jeftinije da uzmemo gradski stage kojeg možemo besplatno dobiti jer smo na popisu udruga važnih za grad, ali kako, kad je izgradnja bine pravi team building za Udrugu Monteparadiso? Na takvoj akciji vidimo mlade koji dolaze i uključuju se u scenu. Tako smo i primijetili sadašnje voditelje Monteparadisa, koji pak imaju iste probleme kao i mi. Znači, ta komponenta je uvijek ostala ista. Dakle, pokušaj da se Monteparadiso profesionalizira i aktivistički angažira bio je priličan promašaj. To jednostavno nije bilo to, jer Monteparadiso nije napravljen radi aktivizma. Eventualno se moglo napraviti drugu udrugu, pa 'ko voli nek' izvoli.

Unatoč krizi kroz koju je Monteparadiso prolazio nekoliko godina i nemogućnosti da se uspostavi dinamika kolektiva, udruga i danas postoji i to ne samo kao ljetni festival. Što je dakle danas Monteparadiso i

kako funkcionira?

E. B.: Maske i ja smo uspjeli naći zamjene. Nakon dugo godina su se pojavila dvojica mlađih članova, Perica Grgić i Matko Plovanić, koji su se nekako oduprijeli negativnom krugu ljudi koji je uništio dosta mlađih iz njihove generacije i prethodnih generacija. Oni su '87. godište, a između naše '75-'78. i njihove '87, sve ostale generacije uništili su pojedinci kojima nije stalo do organizacije i programa, nego samo do zabave i pozicioniranja, odnosno pozerstva. No, i sadašnji voditelji imaju iste probleme kao i mi – napadaju ih da krađu novac, da ne znaju raditi, da ništa ne funkcionira, a u stvari sve radi gotovo savršeno. Vode udrugu po pravilima, točno onako kako treba. Sve je čisto i Paradiso je sada prava udruga. Problemi nastaju kada se požele riješiti alkoholičara koji onda grme protiv njih. A glasni su i neki koji nisu alkoholičari, ali bi željeli da su stvari ležernije, u smislu da bi im odgovaralo da je sve striktno i po pravilima kada oni nisu tu, a kada jesu da mogu besplatno piti, razbijati i tome slično.

Kada je riječ o sadržaju i programima mlađa ekipa je počela svaki ponedjeljak organizirati projekcije tematskih igranih filmova ili dokumentaraca. Nakon projekcije se obično održava tribina na zadanu temu. Mislim da to dosta dobro ide. Na početku je program bio slabo posjećen, ali je kasnije krenulo i publika danas dolazi bez posebnih najava i obavijesti. Od nedavno se u Hacklabu nalazi grupa koju striktno interesira programiranje, po principu zagrebačke Razmjene vještina. Oni koji se sada okupljaju u Hacklabu nemaju apsolutno nikakve veze s kulturnom scenom, vole računala, programiranje i nisu zainteresirani za međusobne ideološke preferencije. To je možda dobar put.@

preuzeto s Kulturpunkt.hr

I shop
therefore
I am

enjoy
Capitalism[®]

Donosimo razgovor s kanadskom skinhead kantautoricom Jehnny Woo...

Jehnny Woo: skinhead buntovnica s gitarom

razgovarao: Juraj Katalenac

Kako si došla na ideju skladati i izvoditi pjesme na akustičnoj gitari? Jesi li se zasitila tipičnih Oi! pjesama koje izvodi tvoj bend Kroovy Rookers.

JW: Volim zvuk tradicionalne Oi! glazbe. Svirala sam u nekoliko kanadskih Oi! bendova no ovaj puta sam htjela pokrenuti prepoznatljiv glazbeni projekt kroz koji ću moći dotaći se i nekih drugih žanrova. Tako sam se 2007. godine okrenula utjecajima kao što su **Badlands** i **Johnny Cash**, a također sam bila inspirirana kanadskom folk glazbom: vidjela sam povezanost između narodne glazbe i Oi!

Krenula sam stvarati pjesme na akustičnoj gitari; jednom mi je netko rekao ako pjesma zvuči dobro na akustičnoj gitari, najvjerojatnije je vrlo

dobra pjesma iz razloga jer je ogoljena do točke gdje se tekstovi i melodije ne oslanjaju na gitarski solo, efekte, jačinu zvuka i ritam. Vjerujem da je u velikoj mjeri to istina, i otkrila sam da pjesme na akustičnoj gitari zvuče puno mirnije od tipične Oi! pjesme, ali tekstove i melodije zato još više dolaze do izražaja.

Iako sam napisala puno pjesama klasične skinhead tematike kao što su radnička klasa život, prijateljstvo, integritet, pokušavam se bazirati na vlastitom životnom iskustvu. Ne želim reći da su zbog toga bolje od tipičnih Oi! pjesama ili pjesama koje sam izvodila s mojim bendovima, ali su definitivno različite. Kroz njih se mogu iskazati kao tekstopisac i glazbenik.

Ne znam bilo koji drugi projekt ili skinhead izvođača koji nastupa na akustičnoj gitari tako da mislim da ste svojevrsna rodonačelnica akustičnog Oi! zvuka. Kako biste opisali akustičan Oi! i što ga čini različitim ostale akustične glazbe?

JW: Za mnogo ljudi *Acoustic Oi* je oksimoron! Smatraju da je Oi! definiran "ljutim" vokalima, glasnim i jednostavnim ritmom bubnjeva i distorziranim gitarama i sve što se ne uklapa ne smisla klasificirati kao Oi! Za mene, Oi! glazba je glazba za radničku klasu - to je glazba koja je napisana od strane stvarnih ljudi koji možda nisu najbolji glazbenici, ali zato nešto žele izraziti i pjevaju o svojim svakodnevnim životima i borbi.

Narodna glazba se može također reproducirati na isti način, jednostavna je i puna emocija, govori o normalnim ljudima i o njihovim svakodnevnim borbama. Mislila sam da će biti zanimljivo to pomiješati.

Ne mislim da je akustični Oi! bolji od tradicionalnog, ne znam što bih bez Cockney Rejects, Last Resort, 4 Skins, ali razlika je u tome da intenzitet ne dolazi iz glasnih pojačala i zvuka gitare već same srži, gitare i vokala. Duh pobune je definitivno u oba stila, no to izlazi na različite načine.

Koku glazbu slušaš obzirom da izvodiš akustični Oi!?

JW: Prvai Oi! glazba koju sam počela slušati bili su **Cockney Rejects**, ali na mene su najviše utjecali bendovi poput Badlands, Jook, Superyob i Cocksparrer. Također sam bila pod utjecajem lokalnih kanadski punk i Oi! bendovi kao što su Wednesday Night Heroes, The Glory Stompers, Alternate Action i The Prowlers na kojima sam odrasla. Uz njih na mene je jako utjecao i

Johnny Cash. Volim način na koji može pjevati bilo koju pjesmu na svijetu. Cash je talentiran za uvesti emocije i taj pripovjedački stil u svaku pjesmu. Definitivno se vodim njegovim stilom prilikom pričanja kroz svoje pjesme. Također volim Franky Flamea za koga držim da je bio najuspješniji tekstopisac u cijelom Oi!-u. Na najbolji način znao je opisati skinhead život. Uz njega tu je još Billy Bragg, dok su Badlands, koji je bio jedan od prvih Oi! bendova koji sam slušala također koriste akustične instrumente. Njihov akustični Oi je također snažan, imaju odlične aranžmane i stvarno su me inspirirali da težim ka što kvalitetnijem izričaju, i glazbeno i tekstualno.

Kako je bilo prvi puta nastupaiti s akustičnom gitarom? Kako je publika reagirala?

JW: Voljela bih reći da je moj prvi nastup bio nevjerojatan, ali to se nije na žalost dogodilo. Prvi akustični koncert imala sam 2008. godine i bio mi je prvi da sam pjevala u javnosti. Za razliku od nekih nisam rođena s "prirodnim glasom" pa sam se na stageu osjećala jako usamljeno. Unatoč činjenici da je u publici bilo samo četvoro ljudi po prvi puta sam osjetila strašnu odgovornost na pozornici - osjećaj da, ako pogriješim, svi će znati sam to bila ja. Koljena su mi se tresla kao i ruke pa mi je više puta ispala trzalica. Nekako sam uspjela otpjevati nekoliko pjesama unatoč vrtoglavici i tremi zbog čega niti ne znam točno kako je publika reagirala. Pretpostavljam da nisu ni gledali no srećom tu je bio jedan prijatelj koji je pljeskao nakon svake pjesme. To je bilo baš iskustvo za "slom živaca" no s vremenom sam postala sve samopouzdanija i uspjela "ubiti" tremu.

Na nekim stvarima može se čuti klavir i udaraljke. Imaš li neki

backup tijekom izvedbe uživo?

JW: Na **Alberta Rose** uključila sam dosta mojih talentiranih prijatelja: jedan je svirao klavijature, drugi mandolinu, a treći kontrabas. Bilo je zaista lijepo vidjeti kako imam talentirane prijatelje. Na posljednjem albumu **Clockwork Patriots** nisam koristila toliko instrumentata jer sam htjela vratiti sirovi zvuk koji me i privukao akustičnoj glazbi.

Što se live nastupa tiče, uglavnom sam sama na stageu, samo ja i gitara. Teško je zbog toga odsvirati pjesme s **Alberta Rose** albuma jer ne zvuče upravo onako kao na albumu. Manjak zvuka na živim nastupima pokušavam nadoknaditi energijom, entuzijazmom i iskrenošću.

Možeš li reći nešto o albumu i pjesmi Alberta Rose?

JW: Kada sam počela snimati album "Alberta Rose", nisam imala pojma koliko truda treba da se snimi dobar materijal. Ukupno sam provela osam mjeseci u studiju nakon čega sam još deset mjeseci izgubila na omot i ugovor s **Randale Records** da izdaju album. U trenutku kada je album bio van, više nisam mogla čuti niti jednu pjesmu. Mislim da je teško biti glazbenik, jer dobar glazbenik uvijek traži načine kako poboljšati svoj rad i uvijek je barem malo kritičan prema onome što radi.

Kada pogledam unazad na album, mislim da je moja tehnika sviranja kao i pisanja pjesama znatno poboljšana u odnosu na početak. Teško je biti objektivan prema samome sebi.

Nisam znala kako će ljudi reagirati na album, no dobre kritike i komentari su mi puno značili i koristiti će mi pri radu na novim materijalima.

"Alberta Rose", naslovna pjesma na albumu je pjesma napisana o mjestu gdje sam rođena. Među Kanađanima, Alberta kao pokrajina nije na dobru

glasu, smatraju ju vrlo konzervativnom i kulturnom mrtvom. Kroz svoje pjesme pokušala sam ukazati da postoje zanimljive i jedinstvene stvari u Alberti.

Na albumu imate i neki "uobičajene Oi! pjesme. Možemo li očekivati u budućnosti možda neki zaokret u ska ili soul?

JW: Nisam sigurna koliko dobro mogu skinuti cijeli ska stil sviranja na svojoj gitari. Radije ću ostaviti ska talentiranijim glazbenicima. Slušam mnogo soula, volim zvuk i osjećaje Edwin Starra. U par navrata sam pokušala pjevati njegove pjesme ali je to vrlo zahtjevno, ne mogu pogoditi te emocije.

Iako ne pjevam niti izvodim soul moja pjesma "**Working Class Gospel**" inspirirana je soulom i gospelom. Trudim se što bolje prikazati na taj način onaj emotivni aspekt kroz pjesme. S druge strane sumnjam da bi mogla izvesti sve instrumentale kao u soulu. Volim plesati na soul glazbu i slušati mog prijatelja

DJ-a kad to vrti ali pjevati i svirati je nešto potpuno drugačije. Radije ću se fokusirati na akustični OI!

U svojim pjesmama govoriš o skinhead subkulturi, ali također se dotičeš i društvenih tema, teškog života radništva, nezaposlenosti i ostalih problema koji muče radnike. Što želiš reći svojim pjesmama? Želiš li poručiti možda neku poruku?

JW: Mnogo ljudi je prokomentiralo moje pjesme kao pozitivne. Primjerice **I'll Rise Again** ili **Stronger** govore o različitosti i izazovima, **Living for Tonight** priča o važnosti prijateljstva, a **We Don't Need their Respect i What I Am** o ponosu. Možda su moje pjesme pozitivne, no pisala sam ih za vrijeme teških trenutaka u mom životu. Čini mi se da me inspirira za pisanje susret naizgled nepremostivim izazovima. Pišem o svojim iskustvima i poteškoćama. Nadam se da moji tekstovi dopiru do publike. Kad napišem novu pjesmu prvo ju pjevam prijateljima toliko puta dok sama nisam zadovoljna i puno mi znače njihovi komentari. Želim pisati pjesme koje ljudi mogu razumjeti. Kad pišem, bez obzira na koju temu, pokušavam da iza svega stoji moj moto "snaga, integritet, ponos i prevladavanje. Ovo su definitivno temeljne teme i vrijednosti koje pokušavam izvući i razviti i ne samo kroz moje pjesme nego općenito i u životu.

Mislim da mogu reći dok radim na sebi da budem bolja osoba također pokušavam pisati pjesme koje govore tko sam ja i što želim postati. Iako sad inspiraciju crpim iz vlastitog života ranije sam pisala o općim pojmovima s kojima se mogla povezati šira publika. Za sljedeći album pisati ću više o osobnim pričama ali koje imaju veze s općim temama koje me zanimaju. Pokušavam postići ravnotežu između pjesama koje ngovore o nekoj temi,

ali ope na moj, autentičan način. To je izazov, a ja sam definitivno daleko od toga da budem u potpunosti zadovoljna kako sam ih napisala.

Ovaj projekt je nastao kao kao eksperiment i razvija se. Što više pišem i sviram, više i napredujem te sam emocionalno sve više i vezana za to što radim.

Ranije sam tek sanjala da obični tekstopisac i osrednji gitarist može izdati solo album s kojim će napraviti europsku turneju, a sad je moj san postao stvarnost. Uzbuđuje me sve oko budućnosti i zahvalna sam na svim mogućnostima koje su mi se ukazale, uključujući i intervju za **PLANet**.

Posljednje pitanje vezano je za skinhead scenu u Kanadi. Kakvi su bendovi, fanzini... radi li se o velikoj sceni i ima li mladih skinheada koji prate Spirit of 69, mislim na trads i Sharp skinheade. Kako šira javnost gleda na skinheade? Jeste li nacisti kao što je to često slučaj u Europi?

JW: Na kanadskoj skinhead sceni veličina i karakter scene varira ovisno o regiji. Na primjer, u ruralnim područjima Kanade scena je prilično mala, dok u većim gradskim središtima na sceni ima puno više ljudi. Kanadska skinhead scena najjača je u Vancouveru, Montrealu i Torontu. Dok je scena u Zapadnoj Kanadi ujedinjena, u Torontu i Montrealu skinheads su podijeljeni i prilično politički. U tim gradovima možete pronaći Redsa, Trads, a ima i desničara. Nisam vidjela baš previše SHARP-ovaca u tim gradovima. Mislim da se u Kanadi skinheadi ne ističu pa šira javnost niti ne zna za tu subkulturu. Mogu misliti da mnogo neinformiranih misli kako su svi skins nacisti ali isto tako mnogi od nas svakodnevno rade na promjeni te percepcije kroz naše akcije i širenje naše ideje.@

festivalne zavisne kulture
nepokoreni
grad 2011
na putu

predstavlja
NOIZ - DEKODE
DOTS - DISBREAKZ

18.11.2011.

KLUB ATTACK
PIEROTTUEVA II - ZAGREB

Ovogodišnji **Nepokoreni grad** na putu predstavio je najbolje DJ-e koji su proteklih godina obilježili elektroničku renesansu u Karlovcu.

Nepokoreni grad na putu 2011

komentar: Suzana Rutnik

I ovom prilikom **Nepokoreni grad** se ujedinio sa **LED kolektivom**. Nakon nastupa proljetos u prostoru pulske utvrde/kluba Punta Christo mini-tour nastavljen je u AKC Attack (Medika), a završen u karlovačkom klubu Mala Scena u Hrvatskom domu.

Prve večeri u Attacku se nakon radionice digitalnog DJ-inga na velikom platnu zavrčio izbor filmova s ovogodišnjeg Nepokorenog Grada, a već oko 23 sata krenulo je lagano zagrijavanje uz DJ Dotsa.

Dots je pružio jedan od njegovih boljih setova. Odličan techno zvuk, fascinantan izbor stvari - svjež, energično, vrlo smisleno, plesno. Stvari koje sam već dosta puta čula u kombinaciji s totalno nepoznatim stvorilo je jednu interesantnu kombinaciju IDM beatova. Respect! Samo šteta što se nije moglo još malo to razvući jer su se taman grupice ljudi počele skupljati i ekipa se rasplesala. Već u toj fazi večeri i s tako kvalitetnim zvukom sam pomislila kao idući put ne dolazim bez čepića za uši :)

Idući je bio **Boris Noiz**. Ovdje ću biti subjektivna jer sam već nekoliko puta prisustvovala njegovim setovima i rekla bi "Noiz ko' Noiz", ne može podbaciti ma kako loš dan imao... Kad kažem Noiz ko' Noiz pritom mislim na puno iznenađenja - umiksavanja, prijelaza, mixanja drum'n'bassa/elektra/junglea techna/acida s takvom lakoćom da to sve djeluje poput jednog dobro sinkroniziranog zbora. Rasturio je kao i uvijek, a bilo je više nego očito da Attacku ovakva muzika i više nego odgovara!!!

Dekode je po prvi puta zaszvirao u ovom prostoru i što reći??? Toliko me oduševio da sam ostala bez riječi: dobila sam novog ljubimca koji vrti ploče. Znala sam da ni tu nema mjesta razočaranju u ikakvom smislu riječi no očekivala sam, nakon mnogobrojnih preslušavanja stvari koje predlaže preko jedne društvene mreže i općenito njegovih komentara, puno mračniji i "nazalniji" set. Dekode radi tvrdi techno sound uz kombinaciju metal drum, sveprisutnog drum'n'bassea i veliku količinu breakbeata što je ekipu

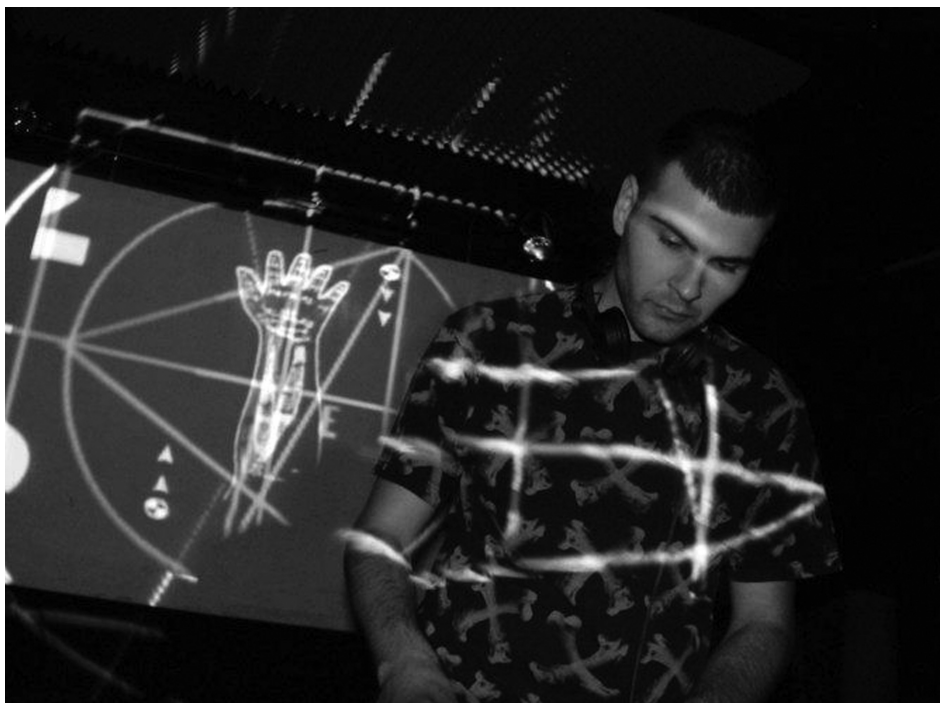

apsolutno razbacalo na nekoliko razina!!! Svi line uperi, zaključno s **Disbreakzom** i više su nego zadovoljili pa se trebalo pripremiti za drugu večer, ovaj puta u prostoru nekadašnjeg kluba Mala Scena u karlovačkom Hrvatskom domu.

Program je laganim introm započeo **Naos** nakon kojeg je ponovo zagrijavao **Dots** koji je i ove večeri bio dobar!!! Štoviše, dosta dobar set, no s ipak osjetno manje snage i motivacije, pa samim time i dojmivosti od prethodne večeri. Iako mi je osobno i ovaj put izbor stvari bio milina, te sam čula dosta fantastičnih novih pjesama - moja koncentracija zbog umora ove "dvodnevne *Nepokoreni grad turneje*" (cjelodnevne i cjelovečernje) u tom trenutku još nije bila dovoljno fokusirana. No s obzirom na cjelokupni ambijent u tom trenutku (prazna Mala scena - samo nekolicina nas interne

ekipe, niska temperatura, zadnji radovi oko potpune spremnosti šanka, zabijanje LED natpisa na zid...) set je bio više nego *prigodan*. Karlovačka mana nedolaska na ovakve evente do gotovo jedan sat poslije ponoći, a s upadom od pišljivih 10kn mi i dalje ostaje tabu.

Od **Dekodea** sam očekivala vrlo sličan set gotovo isti tok žanrova kao prethodne večeri u Attacku, no ovaj simpatičan mladić iz Subotice je još jednom pokazao kako mali mogu biti jako veliki!!! Set večeri u svakom slučaju. Držao me cijelo vrijeme u poskakivanju i nasmijanog lica i kad sam već mislila da je pri kraju, kad je smanjio broj BPM-ova tek je onda ušao u veliko finale s takvim zbrejkanim dionicama punih onih bijesnih vrištalice da su se vjerojatno svi demoni Istoka, Zapada, Sjevera i Juga karlovačke županije sjatili i zapitali - ma tko ili što je to i zašto toga nema ovdje malo više! Fantastičan!!!

Pred kraj Darkova seta u meni se rodio veliki upitnik i nestrpljenje oko **Borisova** izbora uvertire u techno set kakav je otprilike zamislio jer je trebalo nekako napraviti prijelaz iz energičnih brzih potrganih drum'n'bass beatova njegovog prethodnika i naviknuti ekipu na isto to, samo u techno verziji! Izbor je pao na **Surgeonovu** fantastičnu *Radiance* koja je znalce "dodatno izbila iz obuće", no ekipa nenavikla na ovakav nagli prijelaz u totalno nepoznate zvukove izreagirala je evakuacijom sa Scene što je rezultiralo polupraznom prostorijom!!! Kaos!!! Odjednom se napravila velika praznina posred floora što me je strašno pogodilo: potvrdilo se da Karlovcani uistinu nemaju milosti niti strpljenja, a dobro poznavajući Borisovu muziku znala sam da neće ostati zakinuti za žestok techno set!!! Tako je i bilo. Samo je trebalo biti strpljiv i odslušati od početka do kraja smisljeno složen set. Iako mi je od starta

prijao jer sam trebala doći do zraka nakon Dekodeovog masovnog uništenja (u pozitivnom smislu) duha i tijela, s vremenom se ekipa počela zibati u ritmu i lagano poskakivati, a što je Boris više dobivao pozitivan feedback i mjuza mu se pojačavala. To je na kraju rezultiralo ponovnim koliko-toliko popunjavanjem poluispraznjelog prostora. U svakom slučaju, Noiz je (još jednom) opravdao povjerenje.

Zabavu je zatvorio **Kodin**, odlično raspoložen, u svom posebnom neuro svijetu napravio je veliko finale i finiširao ovu prekrasnu dvodnevnu priču. No u toj fazi su ljudi već bili vidno iscrpljeni od žestokih beatova, pa su nam se noge jedva odvajale od poda. Tijelo je bilo već otkazalo i mogla sam se samo prepustiti pomicanju glave gore-dolje i mahanju lijevo-desno. Odličan neuro set!!! Nepokoreni grad / LED on tour ovime je i završio za 2011. godinu. @

Posljednja „Subvultures fešta beznađa“, održana u subotu, 26. studenog, u klubu Attack koji se nalazi u prostorima zagrebačkog AKC Medika okupila je bendove nešto drugačijeg žanra no obično.

Sludgeri u magli Attacka

Prijašnje inačice „Subvultures fešta“, bilo „propasti, patnje, beznađa ili kojeg drugog čemera i jada“, ugostile su bendove razno-raznih glazbenih pravaca: od neocrusta, hc punka, crusta, preko screamo-a do post-rocka. Izgleda da je sada stigao red i na stoner, sludge, doom bendove, jer ipak red je da konačno budemo „up to date“ i „in“, iako izvan mainstreama.

No da cijela priča ne bi zvučala isto, večer su otvorili **Can't Fake Nature** iz Zagreba. Post rock bend koji je gradio atmosferu, osim uz pomoć glazbe, putem video walla s prikazima života podmorja. Sve u svemu dobro zamišljeno, iako su mogli izabrati i kvalitetnije prizore, kako publika ne bi stekla osjećaj da se nalazi u jeftinom akvariju.

Nakon njih uslijedili su slovenski **Leechfeast** koji su zvučali zaista dobro. Prema nekima od prisutnih i bolje od Grimea koji je uslijedio, što je opet stvar osobnog ukusa. Inače dečki su prije otprilike godinu dana izdali demo, te polovicom 2011. split sa **Burnt Church**: *Excommunicated and Ripped to Shit*. Dakle ukoliko ste ljubitelj bendova poput

EyeHateGod i **Iron Monkey**, vjerojatno bi vam se svidjela ova slovenska varijanta stoner sludgea, s tim specifičnim izmučenim i vrištećim vokalom.

Naposljednju na red je došao **Grime**, sludge doom bend iz Trsta koji je svojom izvedbom potvrdio svojedoban opis kao bend što vuče svoje sludgerske korijene iz crust punka. Inače bend je prilično mlad, nastao u ljetu 2010. godine, te za sada za sobom ima tek self-titled album.

Čitava večer mi se svidjela iz nekoliko razloga: konačno se ukazala prilika da se uživo posluša nešto osim punka, hc-a, crusta, screamo-a i sličnih stilova, dok su se bendovi pokazali zanimljivim predstavnicima žanra. Također, tmurna i nihilistička atmosfera specifična za stoner, doom i sludge odlično je sjela u hladnu, mračnu i maglovitu subotnju noć u Attacku. *Jana Atr*

linkovi

<http://cantfakenature.bandcamp.com>

<http://leechfeast.blogspot.com/>

<http://leechfeast.bandcamp.com/>

<http://leechfeast.bandcamp.com/album/demo-2010>

<http://grime666.bandcamp.com/>

U riječkom HKD Sušak je u organizaciji udruge Spirit održana revija filmova s tematikom invaliditeta pod nazivom **Uхвати film**.

Uхвати film u Rijeci

Filmovi koji će vas promijeniti NABOLJE!

uhvaT film

revija filmova sa međunarodnog festivala Uхвати sa mnom ovaj dan!

**Subota, 12.11.2011.
18 h, HKD na Sušaku**

Ove subote je u riječkom HKD Sušak održana revija filmova s tematikom invaliditeta pod nazivom **Uхвати film**. Događanje je počelo otvorenjem izložbe četiri autora/ice u atriju da bi se nastavilo projekcijama u dobro popunjenoj velikoj sali. Tijekom trosatne projekcije u opuštеноj prijateljskoj atmosferi prikazano je deset filmova. Filmovi, svaki na svoj način, govore o borbi određene osobe (ili grupe ljudi) o životnom putu, o preprekama koje treba proći.

Poruke filmova izuzetno su jake, i to ne samo za osobe sa invaliditetom. Naprotiv, filmovi pozivaju na razumijevanje, toleranciju, za snagu i odakle je pronaći. Bilo je dojmljivo vidjeti volju za životom i radom ljudi koji crtaju nogama, osvajaju medalje na natjecanjima, kako se bore kroz život. U usporedbi s njima život u kuknjavi i trci za novcem izgleda kao obična dječja igra.

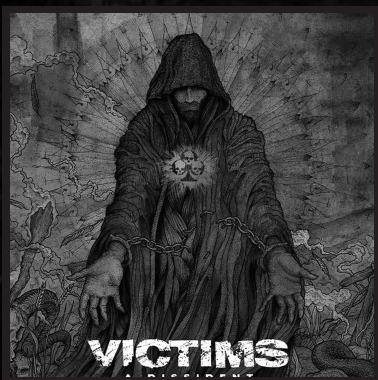
Gledano sa filmske strane, za koju su iz Spirita isticali da im je naročito bitna, može se složiti da je izbor filmova imao i "filmskog štih". Iako se na nekim radovima osjeća duh amaterizma prikazano je i nekoliko tehnički odlično izvedenih filmova koji, bez obzira na temu, bez problema mogu stajati u svakoj reviji dokumentarnih filmova.

Revija je završila dugi aplauzom organizatorima te, sukladnom pohvalama iz Odjela za kulturu grada Rijeke može se i dogodine očekivati nastavak festivala. Duga večer završila je lijepim iznenađenjem za prisutne. Iako bez budžeta za ovu reviju, Spirit se pobrinuo nagraditi posjetitelje, pa su u suradnji s autorima/cama izložbe donirali nekoliko slika i fotografija s izložbe najupornijima koji su ostali sve do kraja. Za kraj prenosimo citat iz jednog od prikazanih filmova: - Invaliditet nije stvar tijela, invaliditet je – u glavi!
izvor: rijekadanas.com

PLANetmagazin.net top 10 ----> 2011

DMC

1. AMEBIX - Sonic Mass
2. TOXIC HOLOCAUST - Conjure and Command
3. MASTODON - the Hunter
4. VICTIMS - Dissident
5. DESTRUCTION - Day of Reckoning
6. WOLVES IN THE THRONE ROOM - Celestial Lineage
7. BLACK COBRA - Invernal
8. Y.O.B. - Atma
9. HEMENDEX - Reset 2
10. DON FERNANDO - Dia De Los Muertos

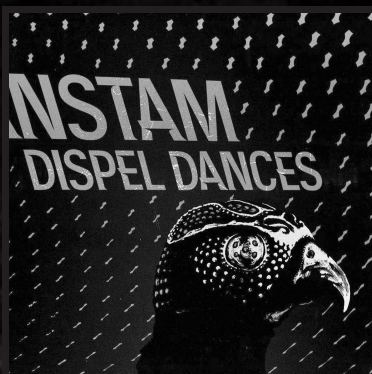

THC

1. VICTIMS - A Dissident
2. DWARVES - Are Born Again
3. DISPRO - Under The Flag of Deception
4. BRAT PACK - Stupidity Returns
5. DEFEATER - Empty Days and Sleepless Nights
6. OATHBREAKER - Maelstorm
7. MALJUTKA - ST
8. MAŠINKO i FRAKTURA MOZGA - Frakturko
9. FUCK THE FACTS - Die Miserable
10. REFLECTION OF INTERNAL RAIN - Answer

DOTS

1. ANSTAM - Dispel Dances
2. ROLY PORTER - Aftertime
3. DEAF CENTER - Owl and Splinters
4. BORIS NOIZ - Tryptych EP
5. MACHINE CODE - Environments
6. SANDWELL DISTRICT - Feed Forward
7. SURGEON - Breaking the Frame
8. KUEDO - Severant
9. DEAD SOUND & VIDEOHEAD - The Chosen
10. VARIOUS - Subtle Audio 2

NAOS

1. DAVE MONOLITH - Welcome
2. MASTODON - The Hunter
3. PLAID - Scintilli
4. PARADOX - Ramifications
5. KUEDO - Severant
6. ANSTAM - Dispel Dances
7. ITAL TEK - Gongu
8. ITAL TEK - Whip It Up EP
9. CEEPAHX - Unstoppable Phax Machine

NEBULDOZER

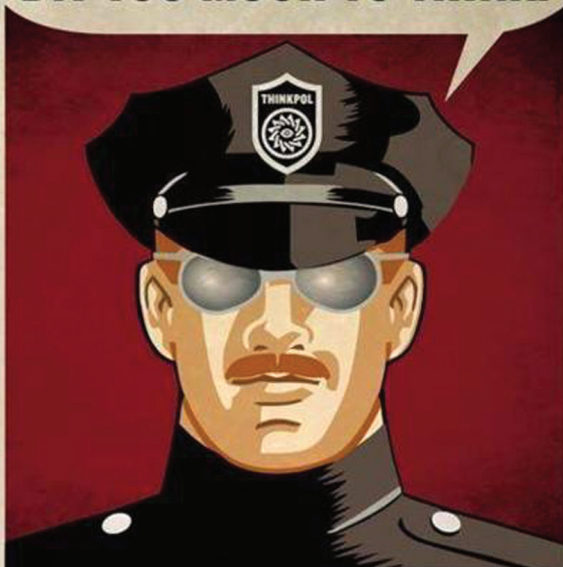
01. DEATH GRIPS - Ex-Military
02. SUN CITY GIRLS - Gum Arabic
03. BOHREN & DER CLUB OF GORE - Beileid
04. TOTIMOSHI - Avenger
05. BIG BUSINESS - Quadruple Single ep
06. ROLY PORTER - Aftertime
07. MASTODON - The Hunter
08. TOM WAITS - Bad As Me
09. SEVEN THAT SPELLS - The Death and Resurrection of Krautrock: AUM
10. EARTH - Angels Of Darkness, Demons Of Light I

NIKI (Declaration)

1. RINGWORM - Scars LP
2. NIGHT BIRDS - The Other Side Of Darkness LP
3. REMISSION - Winds Of Promise EP
4. GET THE MOST - S/T LP
5. MAŠINKO I FRAKTURA MOZGA - Frakturko
6. TONY SLY - Sad Bear LP
7. SCORPIOS - S/T LP
8. FOUNDATION - When The Smoke Clears LP
9. ANCHOR - Recovery LP
10. AMON AMARTH - Surtur Rising LP

**LOOKS LIKE YOU'VE HAD A
BIT TOO MUCH TO THINK!**

SUPPORT YOUR LOCAL
THOUGHT POLICE

Don't speak out or question.

Closed minds STOP thought crimes!

BIG BROTHER IS WATCHING YOU

LIGHTWARRIOR.COM ©2011

PLAN.et magazin
broj 46, prosinac 2011
godina XI